

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

شامل: قوانین - مذاکرات مجلس شورای اسلامی - رویه‌های قضائی - عهدنامه‌ها - آئیننامه‌ها

WWW.RRK.IR

WWW.DASTOUR.IR

تصویب‌نامه‌ها - تصمیم‌نامه‌ها و آگهیها

تک شماره ۴۵۰۰ تومان

صفحه	دستگاه اجراءکننده	تاریخ تصویب	عنوان مندرجات (قوانین و مقررات و مصوبات آراء وحدت رویه)
۲	شعب دیوان عدالت و سایر مراجع اداری	۱۴۰۰/۱۲/۱۷	رای شماره ۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: موافق اعمال ماده ۹۱ و رفع تعارض بین آرای هیأت عمومی رای شماره ۵۷۵ سال ۱۳۹۳ صحیح است
۳	شورای عالی انقلاب فرهنگی	۱۴۰۰/۱۱/۳۰	رای شماره‌های ۲۲۱۳ الی ۳۲۱۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی مصوب تیرماه ۱۳۹۹، متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر الحاق تسهیلات انتقال مشروط به نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی مصوب مهرماه ۱۳۹۹ و متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر الحاق تسهیلات انتقال مشروط به نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی مصوب شهریور ماه ۱۴۰۰ که توسط وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی به تصویب رسیده‌اند از تاریخ تصویب ابطال شد
۵	وزارت کشور	۱۴۰۰/۱۲/۱۷	رای شماره ۳۲۲۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند ۴ مکاتبه شماره ۱۳۱۳۱۳-۱۴۰۰/۸/۱۹ معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت کشور که متضمن تجویز انتصاب دهیاران به عنوان بخشدار است. ابطال شد
۵	سازمان امور مالیاتی کشور	۱۴۰۰/۱۲/۱۷	رای شماره ۳۲۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: عبارت «و تعهدات» در بخشنامه شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۱-۲۰/۹۸/۱۰۲ سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص اعطای تسهیلات بانکی از تاریخ تصویب ابطال شد
۶	سازمان امور مالیاتی کشور	۱۴۰۰/۱۲/۱۷	رای شماره ۳۲۲۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: قسمت اخیر نامه شماره ۲۳۲/۸۴۸۵/ص-۱۴۰۰/۸/۱۱ مدیرکل دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور که براساس آن مقرر شده است که معافیت از پرداخت مالیات و عوارض ارزش افزوده قابل تسری به ارائه خدمات بسته‌بندی برای غیر در قبال دریافت مابه‌ازاء نخواهد بود از تاریخ تصویب ابطال شد
۷	شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	۱۴۰۰/۱۲/۱۷	رای شماره‌های ۳۲۴۲ الی ۳۲۴۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: اطلاق بند ۳-۶ ضوابط طرح تفصیلی شهر گلپایگان در خصوص ضابطه استقرار بنا و مشرفیت از تاریخ تصویب ابطال شد
۸	آموزش و پرورش شهرستان گرگان	۱۴۰۰/۱۲/۱۷	رای شماره ۳۲۴۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بخشنامه ۲۷۷۵/۳۵۶۹۷۹/۴۷۰-۱۴۰۰/۵/۱۹ آموزش و پرورش شهرستان گرگان که متضمن ابقاء و ادامه خدمت در گروه‌های آموزش دروس در سال ۱۴۰۱ است از تاریخ تصویب ابطال شد
۹	سازمان اداری و استخدامی کشور	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رای شماره ۳۲۴۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: عبارت «میزان مدت خدمت ضرورت» از تبصره ۲ بند ۱۱ بخش دوم دفترچه هشتمین دوره آزمون فراگیر استخدامی دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۳۹۹ ابطال شد
۹	شورای اسلامی شهر قهدریجان	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رای شماره ۳۲۴۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ۱- ردیف ۱ جدول موضوع مصوبه شماره ۸۷-۵ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای اسلامی شهر قهدریجان که اراضی کمتر از ۵۰۰ مترمربع را نیز مشمول تعیین قدرالسهم سرانه معیار اعلام کرده از تاریخ تصویب ابطال شد. ۲- تبصره ۱ مصوبه شماره ۸۷-۵ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای اسلامی شهر قهدریجان از جهت الزام اشخاص به تهاتر طلب خود بابت تملک اراضی ایشان توسط شهرداری با عوارض ارزش افزوده ملک یا عوارض پروانه مسکونی یا تجاری املاک به تبعیت از نظر فقهای شورای نگهبان از تاریخ تصویب ابطال شد
۱۰	شورای اسلامی شهر اراک	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رای شماره ۳۲۴۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ماده ۴ دفترچه عوارض و بهای خدمات شهرداری اراک در سال ۱۳۹۸ و تبصره‌های ذیل آن که تحت عنوان عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده از تاریخ تصویب ابطال شد

صفحه	دستگاه اجراء کننده	تاریخ تصویب	عنوان مندرجات (قوانین و مقررات و مصوبات آراء وحدت رویه)
۱۱	شورای اسلامی شهر بروجرد	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رأی شماره ۳۲۴۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ردیف‌های ۵۰۶ از تعرفه شماره ۱۸-۳۵ تعرفه عوارض بهای خدمات سال ۱۳۹۹ شهرداری بروجرد که تحت عنوان بهای خدمات بهره‌برداری موقت به صورت سالیانه (حق عبور موقت) و ارزش افزوده بهره‌برداری تجاری با استفاده از فضای سبز به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده ابطال شد
۱۲	شورای اسلامی شهر کاشان	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رأی شماره ۳۲۴۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: تعرفه شماره ۱۱۳۱ از تعرفه عوارض و درآمدهای شهرداری کاشان در سال ۱۴۰۰ که تحت عنوان عوارض ایمنی ساختمانهای شهری به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده و متضمن اخذ عوارض در زمان صدور گواهی عدم خلاف، پایانکار و بناهای ساخته شده بدون پروانه در صورت ابقا است از تاریخ تصویب ابطال شد
۱۲	شورای اسلامی شهر همدان	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رأی شماره ۳۲۵۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند ۱۹ از ماده ۱۴ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۹ شهرداری همدان در خصوص اخذ عوارض برای صرف سابقه‌دار کردن املاک و اراضی از تاریخ تصویب ابطال شد
۱۳	شورای اسلامی شهر سمنان	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رأی شماره ۳۲۵۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ماده ۲۹ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری سمنان و سازمانهای وابسته در سال ۱۴۰۰ که در رابطه با عوارض بر ارزش افزوده ناشی از تجمیع دو یا چند پلاک به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده از تاریخ تصویب ابطال شد
۱۴	اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رأی شماره ۳۲۵۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: قسمت (الف) بند ۵ صور تجلسه شماره ۴۳۰/م/۱۲۲/۲۵۶-۱۳۹۸/۱۲/۲۴ کمیته موضوع توزیع عوارض آلاینده‌ها استان بوشهر که توسط مرجع صالح به تصویب نرسیده از تاریخ تصویب ابطال شد
۱۵	شورای اسلامی شهر جلیان	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رأی شماره ۳۲۵۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ماده ۱۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهری شهرداری جلیان در سال ۱۴۰۰ که تحت عنوان خودیاری شهروندان و هدایای دریافتی به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده و متضمن اخذ مبالغی از شهروندان برای اجرای زیرسازی، آسفالت و جدول‌بندی و ... است از تاریخ تصویب ابطال شد
۱۶	شورای اسلامی شهر اندیشه	۱۴۰۰/۱۲/۱۴	رأی شماره ۳۲۵۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند ۱۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال ۱۴۰۰ شهرداری اندیشه که تحت عنوان بهای خدمات صدور استعلام به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده از تاریخ تصویب ابطال شد

قوانین و مقررات عمومی

شماره ۰۰۰۴۰۳۰

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۰۴ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۷ با موضوع: «موافق اعمال ماده ۹۱ و رفع تعارض بین آرای هیأت عمومی رأی شماره ۵۷۵ سال ۱۳۹۳ صحیح است.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۷ شماره دادنامه: ۴ شماره پرونده: ۰۰۰۴۰۳۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

موضوع خواسته: اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ نسبت به آراء شماره ۱۰۸۳-۱۴۰۰/۳/۲۵ و ۵۷۵-۱۳۹۳/۳/۲۶ و ۴۲۸-۴۲۹ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

گردش کار: ۱- معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری طی گزارش شماره ۹۰۰۰/۸۵۴۲۲۷/۲۰۲-۱۴۰۰/۱۲/۱ به رئیس دیوان عدالت اداری اعلام کرده است که در مورد پرداخت عیدی پایان سال کارکنان مشمول قانون کار در دستگاه‌های دولتی و نیز شهرداری ها، آراء معارض در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری صادر شده است به این نحو که به موجب آرای شماره ۴۲۸-۴۲۹ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۵ و ۱۴۰۰/۲/۲۵-۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۰۸۳ پرداخت عیدی این قبیل کارکنان تابع قانون نحوه پرداخت عیدی به کارکنان دولت مصوب سال ۱۳۷۴ اعلام شده و مورد حکم قرار گرفته لیکن هیأت عمومی در رأی شماره ۹۳۱۰۰۹۰۹۰۵۸۰۰۵۷۵-۱۳۹۳/۳/۲۶ مقرره مورد اعتراض که توسط شرکت ملی نفت ایران ابلاغ شده بود مبنی بر اینکه «پاداش نوروزی (عیدی) کارمندان تابع قانون کار مطابق مصوبه شورای عالی کار پرداخت خواهد شد.» را به دلیل عدم مغایرت با مقررات مورد استناد شاکای ابطال نکرد.

شایسته یاد کرد است در پرونده اخیرالذکر دیوان محاسبات کشور مقرره مورد اعتراض را با قانون نحوه پرداخت عیدی به کارکنان دولت مصوب سال ۱۳۷۴ مغایر اعلام کرده بود.

علیهذا همان گونه که ملاحظه می‌فرمایید بین آراء یاد شده هیأت عمومی تعارض وجود دارد و پیشنهاد می‌شود در اجرای حکم مقرر در ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ موضوع رفع تعارض آراء هیأت عمومی در دستور کار رسیدگی قرار گیرد. لازم به ذکر است از سوی شهرداری قدس طی نامه شماره ۱۴۰۰/۱۱/۳۰-۳/۳۰۰۴۰ جمعی از کارگران شهرداری قزوین، جمعی از کارگران شهرداری دهشت و شهرداری سوق از توابع استان کهگیلویه و بویراحمد و شهرداری‌های استان سیستان و بلوچستان و چند شخص حقیقی نسبت به رأی ۱۰۸۳-۱۴۰۰/۳/۲۵ هیأت عمومی اعتراضاتی واصل شده لیکن چون دو رأی متفاوت به شرح پیش گفته صادر شده پیشنهاد اعمال ماده ۹۱ به جهت رفع تعارض آراء به محضران تقدیم می‌شود.

۲- رئیس دیوان عدالت اداری در اجرای ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری رفع تعارض در آرای هیأت عمومی برای رسیدگی به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع می‌کند و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: با توجه به عدم پیش‌بینی مبنا و میزان عیدی کارگران در قانون کار جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۶۹، قانونگذار براساس ماده واحده قانون مربوط به تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاههای مشمول قانون کار مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۶ مقرر کرده است که: «کلیه کارفرمایان کارگاههای مشمول قانون کار مکلفند به هر یک از کارگران خود به نسبت یک سال کار معادل شصت روز آخرین مزد، به عنوان عیدی و پاداش بپردازند و مبلغ پرداختی از این بابت به هر یک از کارکنان نیابستی از معادل نود روز حداقل مزد روزانه قانونی تجاوز کند» و اطلاق حکم مقرر در این ماده واحده، شامل کلیه کارگران مشمول قانون کار اعم از کارگران شاغل در بخش خصوصی و دولتی می‌شود. ثانیاً: هرچند براساس ماده واحده قانون نحوه پرداخت عیدی به کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ مقرر شده

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ شماره دادنامه: ۳۲۱۳ الی ۳۲۱۶ شماره پرونده: ۰۰۰۳۵۵۴-۰۰۰۳۱۳۷-۰۰۰۳۰۴۲-۰۰۰۲۷۱۰-۰۰۰ مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری شاکی: رئیس دیوان عدالت اداری و آقای علی وطن خواه موضوع شکایت و خواسته: ۱- ابطال دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی (مصوب تیر سال ۱۳۹۹)

۲- ابطال متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی (مصوب مهر سال ۱۳۹۹)

۳- ابطال متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی (مصوب شهریور سال ۱۴۰۰)

۴- ابطال نامه مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۸ رئیس سازمان سنجش آموزش کشور

گردش کار: رئیس دیوان عدالت اداری در اجرای حکم مقرر در ماده ۸۶ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ که متضمن صلاحیت رئیس قوه قضائیه و رئیس دیوان عدالت اداری برای طرح تقاضای ابطال مقررات مغایر با شرع یا قانون یا خارج از حدود اختیار در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است، به موجب نامه‌ای خطاب به معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی اعلام کرده است که دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵ مورخ ۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی (مصوب تیرماه ۱۳۹۹)، متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵ مورخ ۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر الحاق تسهیلات انتقال مشروط به نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی (مصوب مهرماه ۱۳۹۹) و متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵ مورخ ۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر الحاق تسهیلات انتقال مشروط به نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی (مصوب شهریورماه ۱۴۰۰) که متضمن وضع ضوابطی در خصوص اعطای جواز انتقال یا انتقال مشروط فرزندان اعضای هیأت علمی هستند و همچنین نامه مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۸ رئیس سازمان سنجش آموزش کشور با موضوع نحوه اعمال دستورالعمل‌های فوق‌الذکر، با اصول نوزدهم و بیستم قانون اساسی و آرای شماره ۷۹۰-۱۳۸۸/۱۱/۵، ۹۲۹-۱۳۹۱/۱۲/۱۴ و ۱۲۳۰-۱۲۲۹ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مغایرت دارند و مقتضی است تقاضای ابطال آنها از تاریخ تصویب در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مطرح گردد. آقای علی وطن خواه نیز به موجب دادخواستی تقاضای ابطال متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر الحاق تسهیلات انتقال مشروط به نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی (مصوب شهریورماه ۱۴۰۰) را به دلیل مغایرت آن با رأی شماره ۱۲۳۰-۱۲۲۹ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از تاریخ تصویب مطرح کرده است.

در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست اداره کل حقوقی و تنظیم مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به موجب لایحه شماره ۱۰۷/۱۸۶۶-۱۴۰۰/۹/۲ به طور خلاصه توضیح داده است که:

«با توجه به اینکه بند ۲ دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب تیر سال ۱۳۹۹ وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، علوم، تحقیقات و فناوری و ریاست دانشگاه آزاد اسلامی به قوت خود باقی می‌باشد. استناد به دادنامه شماره ۱۲۲۹-۱۲۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری فاقد وجهت است. همچنین شورای عالی انقلاب فرهنگی به موجب نظر صریح بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و نظرات روشن و مؤکد رهبر معظم انقلاب، براساس اصل ۵۷ قانون اساسی تشکیل شده و ادامه حیات پیدا کرده است. طبق فرمان امام خمینی (ره) و تأکید مقام معظم رهبری مدظله العالی مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی باید ترتیب اثر داده شود و به نحوی نباشد که یک مرجع حتی قانونگذاری مانند مجلس شورای اسلامی تصمیمات آن را بی اثر کند. همچنین وفق مصوبات جلسات ۳۸۸، ۳۹۲، ۳۹۳، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای مذکور به عنوان مرجع عالی سیاستگذاری، تعیین خط مشی، تصمیم‌گیری و هماهنگی و هدایت امور فرهنگی، آموزشی و پژوهشی کشور در چارچوب سیاست‌های کلی نظام محسوب می‌شود و تصمیمات و مصوبات آن لازم‌الاجرا و در حکم قانون است.

مضافاً اینکه به موجب فرمایشات مقام معظم رهبری در تاریخ ۱۳۹۰/۳/۲۳ «شورای عالی انقلاب فرهنگی همچون یک قرارگاه اصلی وظیفه سیاست‌گذاری راهبردی و هدایت دستگاه‌ها و مراکز تاثیر گذار فرهنگی و بخش‌های اجرایی را بر عهده دارد. شورای عالی انقلاب فرهنگی از نهادهای قانونی و قطعی نظام و مصوبات آن لازم‌الاجرا

است که: «دولت موظف است اعتباری که هر ساله برای پرداخت عیدی به کارکنان خود تخصیص می‌دهد، اعم از نقدی یا غیرنقدی، به طور مساوی به کلیه کارکنان خود پرداخت نماید...» و مشمولان قانون کار نیز براساس این ماده واحده مشمول آن هستند، ولی با توجه به اینکه این ماده واحده تصریحی در خصوص میزان عیدی ندارد و قید «به طور مساوی» در صدر قانون اخیرالذکر نیز ناظر بر برقراری تساوی در پرداخت عیدی بین مشمولین وضعیت‌های مختلف استخدامی بوده و حکم مقرر در قسمت اخیر این ماده واحده مبنی بر اینکه: «پرداخت هرگونه وجه دیگری تحت عنوان پاداش آخر سال و یا امثال آن به کارمندان خاص ممنوع می‌باشد»، به دلالت قید «خاص» مقرر در آن، ناظر به کارگران تابع قانون کار که یک قانون عام محسوب می‌شود نیست، بنابراین کارگران مشمول قانون کار در دستگاه‌های دولتی محدودیتی در زمینه دریافت عیدی به میزان بیشتر که در قانون مربوط به تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۶ تعیین شده، ندارند و وحدت ملاک قابل اتّخاذ از حکم مقرر در ماده ۸ قانون کار جمهوری اسلامی ایران و عرف مستقر نیز مؤید این امر است. ثالثاً: کارگران شاغل در دستگاه‌های دولتی که به کارگیری آنها در چهارچوب حکم مقرر در تبصره ماده ۴ قانون استخدام کشوری و ماده ۱۲۴ قانون مدیریت خدمات کشوری صورت می‌گیرد، براساس احکام مقرر در این موازین قانونی اصولاً تابع مقررات قانون کار هستند و مبنایی برای خارج کردن آنها از شمول مقررات قانون کار در موضوع پرداخت عیدی وجود ندارد و حکم مقرر در بند ۹ اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر تکلیف دولت به رفع تبعیضات ناروا نیز بیانگر این است که نباید تبعیضی میان کارگران شاغل در بخش خصوصی و دولتی از جهت پرداخت عیدی برقرار شود. بنا به مراتب فوق و با توجه به وجود تعارض بین آرای شماره ۵۷۵-۱۳۹۳/۳/۲۶ و ۱۰۸۳-۱۴۰۰/۳/۲۵ و ۴۲۹-۴۲۸ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و با عنایت به استدلال‌های مذکور، رأی شماره ۵۷۵-۱۳۹۳/۳/۲۶ هیأت عمومی که منطبق با استدلال‌های فوق صادر شده، صحیح است و بر مبنای جواز حاصل از حکم مقرر در ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، آرای شماره ۴۲۹-۴۲۸ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۵ و ۱۰۸۳-۱۴۰۰/۳/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مغایر با قانون و واجد اشتباه تشخیص داده شده و نقض می‌گردند و در نتیجه با نقض رأی شماره ۴۲۹-۴۲۸ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۵ هیأت عمومی، رأی شماره ۹۷۷-۱۳۸۹/۳/۱۸ صادره از شعبه هجدهم دیوان عدالت اداری که با استناد به عدم نسخ قانون مربوطه به تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۶ توسط قانون نحوه پرداخت عیدی به کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ حکم به نقض رأی شماره ۵-۱۳۸۸/۲/۷ هیأت تشخیص اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان بانه صادر کرده، صحیح و موافق قانون تشخیص داده می‌شود و به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است و همچنین با نقض رأی شماره ۱۰۸۳-۱۴۰۰/۳/۲۵ هیأت عمومی، اعتبار حقوقی نامه شماره ۱۰۴۰۳-۱۳۹۱/۴/۱۳ معاون برنامه‌ریزی و توسعه سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور که اطلاق آن براساس رأی اخیرالذکر هیأت عمومی ابطال شده بود، مورد تأیید قرار می‌گیرد.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۲۷۱۰

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه‌های ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ الی ۱۴۰۰/۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۱۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ با موضوع: «دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی مصوب تیرماه ۱۳۹۹، متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر الحاق تسهیلات انتقال مشروط به نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی مصوب مهرماه ۱۳۹۹ و متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر الحاق تسهیلات انتقال مشروط به نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی (مصوب شهریور ماه ۱۴۰۰) که توسط وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی به تصویب رسیده‌اند از تاریخ تصویب ابطال شد» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

ثانیاً: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری طی دادنامه شماره ۱۲۲۹-۱۴۰۰/۴/۲۲- آیین‌نامه اجرایی منسوخ شده را ابطال کرده است حالیه نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی در آزمون سراسری سال ۱۴۰۰ بر اساس آیین‌نامه اجرایی جدید مصوب سال ۱۳۹۹ انجام شده و به قوت خود باقی است.

ثالثاً: طبق دستور مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی همانند مصوبات شورای عالی امنیت ملی، شورای نگهبان و ... از شمول ورود دیوان استثناء شده است. شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۷۳۵ مصوب نمود برای انتقال فرزندان هیأت علمی تسهیلاتی در نظر گرفته شود حداقل امتیاز این مصوبه انتقال مشمولین به محل اقامتشان است. در آیین‌نامه اجرایی هم که توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی تهیه شده است، حداقل تسهیلات برای آنان پیش‌بینی شده است.

رابعاً: برای انتقال فرزندان هیأت علمی دارا بودن حداقل ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده دانشگاه مقصد الزامی است حالیه در سایر آیین‌نامه‌ها هیچ حداقلی پیش‌بینی نشده و با هر نمره‌ای امکان انتقال وجود دارد. بنابراین اقدامات صورت گرفته وفق مقررات ابلاغ شده بوده و به هیچ وجه امتیازات اعطاء شده تزییع حقوق و یا تبعیض حقوق سایر داوطلبان نمی‌باشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: براساس بند ۹ اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه در تمام زمینه‌های مادی و معنوی از وظایف دولت جمهوری اسلامی ایران است و بر مبنای اصل نوزدهم قانون اساسی، مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و به موجب اصل بیستم قانون اساسی همه افراد ملت اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و از همه و حقوق انسانی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با رعایت موازین اسلام برخوردارند. ثانیاً: بر مبنای صدر «مصوبه جایگاه، اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی» مصوب جلسه شماره ۴۰۹-۱۳۷۶/۸/۲۰- شورای عالی انقلاب فرهنگی: «شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان مرجع عالی سیاستگذاری، تعیین خط مشی، تصمیم‌گیری و هماهنگی و هدایت امور فرهنگی، آموزشی و پژوهشی کشور در چارچوب سیاستهای کلی نظام محسوب می‌شود...» و به موجب بند ۲-۶ سیاستهای کلی علم و فناوری (نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری) که در تاریخ ۱۳۹۳/۶/۲۹ توسط مقام معظم رهبری و در اجرای بند ۱ اصل ۱۱۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ شده، «توزیع عادلانه فرصتها و امکانات تحصیل و تحقیق در آموزش عالی در سراسر کشور»، از سیاستهای کلی نظام برای دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز و شکوفایی علمی است و مصوبات مقامات و نهادهای مآذون از طرف شورای عالی انقلاب فرهنگی نیز با توجه به حکم مقرر در مصوبه جایگاه، اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی باید در چارچوب سیاست کلی مذکور به تصویب برسند. ثالثاً: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری قبلاً و در اجرای تکالیف قانونی مقرر برای این هیأت به شرح مقرر در بند ۱ ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ و به موجب آرای شماره ۱۶- ۱۳۸۲/۱/۲۴، ۹۲۹- ۱۳۹۱/۱۲/۱۴ و ۱۲۲۹-۱۴۰۰/۴/۲۲- حکم به ابطال مقرراتی صادر کرده است که خارج از ضوابط مقرر در آیین‌نامه‌های مصوب وزارتین علوم و بهداشت و در مغایرت با احکام مقرر در اصول سوم، نوزدهم و بیستم قانون اساسی، نقل انتقال و تغییر رشته فرزندان اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی را تجویز کرده بودند. با توجه به مراتب فوق، دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی (مصوب تیرماه ۱۳۹۹)، متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر الحاق تسهیلات انتقال مشروط به نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی (مصوب مهرماه ۱۳۹۹) و متمم دستورالعمل اجرایی مصوبه جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر الحاق تسهیلات انتقال مشروط به نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی (مصوب شهریور ماه ۱۴۰۰) که توسط وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و در راستای وضع ضوابطی در خصوص اعطای جواز انتقال یا انتقال مشروط فرزندان اعضای هیأت علمی به تصویب رسیده‌اند و همچنین نامه مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۸ رئیس سازمان سنجش آموزش کشور با موضوع نحوه اعمال

است. تضمین اجرای مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، حضور رؤسای سه قوه در این شورا است و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی همواره باید به سرعت ابلاغ شوند. همچنین رهبر معظم انقلاب در مورد لازم‌الاجرا بودن مصوبات در دیدار با رئیس و اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۴ فرمودند: «هیچ کس در کشور از وجود یک دستگاه متفکر، جامع، دارای همه خصوصیات برجسته و آگاه به کمبودها و نیازها مانند شورای عالی انقلاب فرهنگی بی‌نیاز نیست. این شورا متصدی شناخت مسائل فرهنگی و بحث و تصمیم‌گیری در مورد آنها و ابلاغ مصوبات برای اجراست. بنابراین مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی لازم‌الاجرا است و همه دستگاه‌ها باید خود را موظف به اجرای تصمیمات این شورا بدانند. بر این اساس و با عنایت به مراتب فوق‌الذکر شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوبه شماره ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ را در راستای افزایش کیفیت آموزش عالی که در درجه اول همه اقشار دانشجویی و در نهایت کل جامعه از منافع آن بهره‌مند خواهند شد به تصویب رسانده است.

برابر مصوبه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی با موضوع «تفویض اختیار در خصوص نقل و انتقال فرزندان اعضا هیأت علمی» هرگونه اختیارات مربوط به تصمیم‌گیری در خصوص نقل و انتقال فرزندان اعضا هیأت علمی دانشگاهها و مراکز آموزشی و پژوهشی که در آزمون‌های سراسری ورود به دانشگاهها و مراکز آموزشی و پژوهشی پذیرفته می‌شوند به وزاری علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی تفویض شده است. بنابراین و وفق توافقات به عمل آمده بین وزاری علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی دستورالعمل اجرایی مصوبه مذکور تحت شماره ۶۹۳۱۲/و-۱۳۹۲/۵/۱۴ تصویب گردیده و در دستورالعمل مورد اشاره شرایط نقل و انتقال و تغییر رشته فرزندان اعضا هیأت علمی دانشگاهها اعلام شده است. متعاقباً در تیر سال ۱۳۹۹ دستورالعمل جدید اجرایی مصوبه شماره ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی طبق اصلاحیه ابلاغی شماره ۴۲۶۷۹/۴۱۱۰۴-۱۳۹۹/۴/۱۸ معاون حقوقی رئیس جمهور تهیه و با امضای وزاری بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه آزاد اسلامی تصویب و از سوی سازمان سنجش آموزش کشور ابلاغ گردیده است. شایان ذکر است به موجب مصوبه جدید، دستورالعمل سابق به شماره ۶۹۳۱۲/و-۱۳۹۲/۵/۱۴ لغو گردیده و مفاد دستورالعمل جدید برای پذیرفته‌شدگان سال ۱۳۹۹ و بعد از آن ملاک عمل قرار گرفته است که متمم مورد اعتراض نیز به ماده ۲ دستورالعمل سال ۱۳۹۹ الحاق شده است. برای فرزندان اعضای هیأت علمی سهمیه‌ای در آزمون‌های پذیرش تحصیلی وجود نداشته است و همانند بقیه داوطلبان در آزمون‌های مربوطه شرکت نموده و پس از قبولی در آزمون با لحاظ سایر ضوابط و مقررات قانونی، از جمله ضوابط مربوط به تغییر رشته و همچنین توجه به ظرفیت‌های قانونی انتقال از مزایای نقل و انتقال استفاده نمایند. خاطر نشان می‌شود که انتقال صرفاً مخصوص فرزندان هیأت علمی نبوده و بلکه هر یک از دانشجویان در دانشگاه بر اساس آیین‌نامه‌های مربوطه می‌توانند در صورت دارا بودن شرایط، میهمان، میهمان دایم و یا انتقال یابند.

همچنین معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و رئیس سازمان سنجش آموزش کشور به موجب لایحه شماره ۸۰۵۸۵-۱۴۰۰/۱۰/۵ به طور خلاصه اعلام کرده است که: «سازمان سنجش به عنوان یک دستگاه اجرایی، صرفاً مجری برگزاری آزمون‌های ورودی به دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی بوده و در این مسیر مکلف به رعایت شرایط و ضوابط ابلاغی از سوی دستگاه‌های ذی ربط از جمله شورای عالی انقلاب فرهنگی است و به لحاظ حقوقی در جایگاهی قرار ندارد که مصوبات بالادستی خود را اجرا نکند. نقل و انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی تا سال ۱۳۹۹ بر اساس دستورالعمل اجرایی مصوب جلسه ۷۳۵-۱۳۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی بوده است دستورالعمل اجرایی تیر سال ۱۳۹۲ در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۱ از سوی تصویب‌کنندگان آن نسخ و دستورالعمل جدیدی در تیر سال ۱۳۹۹ به این سازمان ابلاغ گردید. علی‌رغم منسوخ شدن دستورالعمل اجرایی سال ۱۳۹۲، هیأت عمومی دیوان عدالت اداری طی دادنامه شماره ۱۲۲۹-۱۴۰۰/۴/۲۲- حکم ابطال آن را صادر کرده است. حالیه مقام معظم رهبری در نامه شماره ۲۳۷۴۹-۱۳۹۲/۶/۳۰ مقرر فرموده‌اند: مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی همانند سایر شوراها از شمول ورود دیوان عدالت اداری استثناء شود. با عنایت به مراتب مذکور و با توجه به اینکه:

اولاً: آیین‌نامه‌های متعدد در خصوص نقل و انتقال دانشجو وجود دارد و همه ساله هزاران دانشجو با استفاده از آیین‌نامه‌های مذکور به سایر دستگاهها و مؤسسات آموزش عالی منتقل می‌شوند اگر انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی تبعیض ناروا است انتقال دانشجو بر اساس سایر آیین‌نامه‌ها هم می‌بایست تبعیض تلقی شود.

شایسته‌سالاری و ارزیابی و لزوم احیای و صیانت از ظرفیت سرمایه انسانی درون سازمانی وزارت کشور، لطفاً ترتیبی اتخاذ گردد موارد ذیل اجرا و مورد تاکید قرار گیرد:

.....

۴- در اجرای برنامه‌های اصلاح نظام اداری و ساماندهی نیروی انسانی و تربیت مدیران بهره‌ور و توانمند برای آینده و توسعه مشارکت جوانان در مدیریت و به منظور ایجاد زمینه رشد، ارتقاء و توانمندسازی نیروی انسانی و حفظ سرمایه‌های انسانی، ضمن تاکید بر اجتناب از انتصاب بازنشستگان و افرادی که فاقد رابطه استخدامی با دولت می‌باشند در سمت‌های مدیریت حرفه‌ای به ویژه بخشدار، به منظور تقویت ظرفیت مدیران پایه، انتصاب دهیاران حائز شرایط احراز سمت بخشداری که دارای عملکرد موفق بوده‌اند در موارد محدود و صرفاً با پس اخذ موافقت کتبی دریافت شناسه از ستاد وزارتخانه و با طی نمودن فرآیندهای قانونی مربوطه امکان پذیر خواهد بود. معاون توسعه مدیریت و منابع

علی رغم ابلاغ دادخواست و ضمائم آن به وزارت کشور تا زمان رسیدگی به پرونده در جلسه هیأت عمومی، پاسخی از آن مرجع واصل نشده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با توجه به اینکه بر مبنای بند «م» ماده ۷۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ با اصلاحات بعدی، یکی از وظایف و اختیارات شوراهای اسلامی روستا انتخاب فردی ذیصلاح به سمت دهیار برای مدت چهار سال بر اساس آیین‌نامه مربوط و معرفی به بخشدار جهت صدور حکم است و انتصاب دهیاران به سمت بخشدار با توجه به عدم اختصاص کد شناسه استخدامی به دهیاران بر مبنای مقررات قانون مدیریت خدمات کشوری امکان‌پذیر نیست، بنابراین بند ۴ مکاتبه شماره ۱۳۱۳۱۳-۱۴۰۰/۸/۱۹- معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت کشور که متضمن تجویز انتصاب دهیاران به عنوان بخشدار است، مغایر با قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۲۷۸۴ ۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران
یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۲۲۲-۱۴۰۰/۱۲/۷ مورخ ۱۴۰۰/۹/۹۹-۰۵۸۱۳۲۲۲ با موضوع: «عبارت «و تعهدات» در بخشنامه شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۱-۲۰۰۹/۸/۱۰۲ سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص اعطای تسهیلات بانکی از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۷ شماره دادنامه: ۲۲۲۲ شماره پرونده: ۰۰۰۲۷۸۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای بهمن زبردست

موضوع شکایت و خواسته: ابطال عبارت (و تعهدات) از بخشنامه شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۱-۲۰۰۹/۸/۱۰۲ سازمان امور مالیاتی کشور

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال عبارت (و تعهدات) از بخشنامه شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۱-۲۰۰۹/۸/۱۰۲ سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده است و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

«به استحضار می‌رساند اگر چه شاکي در پرونده منتج به صدور رأی شماره ۴۰۰-۱۳۹۹/۳/۱۳ هیأت عمومی صرفاً درخواست ابطال عبارت «صدور ضمانت نامه‌های بانکی اعم از ارزی و ریالی» را داشته و هیأت عمومی نیز مشخصاً عبارت مورد شکایت را باطل نموده، با این همه در متن رأی «ایجاد تعهدات نظیر گشایش اعتبارات اسنادی» را نیز مشمول مقررات تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم ندانسته است. لذا با اتخاذ ملاک از این رأی هر مقررهای که حکم به شمول مقررات این تبصره به ایجاد تعهدات بانکی داده باشد، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است. نمونه چنین مقررهای

دستورالعمل‌های فوق‌الذکر که متضمن انتقال قطعی و مشروط فرزندان اعضای هیأت علمی هستند، به لحاظ ایجاد تبعیض ناروا بین فرزندان اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی با آحاد مردم و به دلیل مغایرت با حکم مقرر در بند ۹ اصل سوم و اصول نوزدهم و بیستم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شوند.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۲۹۴۶ ۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران
یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۲۲۱-۱۴۰۰/۱۲/۷ مورخ ۱۴۰۰/۹/۹۹-۰۵۸۱۳۲۲۱ با موضوع: «بند ۴ مکاتبه شماره ۱۳۱۳۱۳-۱۴۰۰/۸/۱۹- معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت کشور که متضمن تجویز انتصاب دهیاران به عنوان بخشدار است. ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۷ شماره دادنامه: ۲۲۲۱ شماره پرونده: ۰۰۰۲۹۴۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای سجاد کریمی پاشاکی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۴ مکاتبه شماره ۱۳۱۳۱۳-۱۴۰۰/۸/۱۹

معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت کشور

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال بند ۴ مکاتبه شماره ۱۳۱۳۱۳-۱۴۰۰/۸/۱۹

معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت کشور را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

«همان گونه که استحضار دارند به کارگیری نیرو در دستگاه‌های تابع قانون مدیریت خدمات کشوری، مستفاد از تبصره ذیل ماده ۳۲ و ماده ۴۵ این قانون ممکن بوده و چون وزارت کشور تابع این قانون است، لذا وفق ماده ۱۲۷ این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو شده است. یعنی مستفاد از ماده ۵۱ و ۵۲ قانون مدیریت، جذب صرفاً بر اساس مجوزهای این قانون امکان دارد و اگر در قوانین قبل حکمی مخالف آن وجود داشته باشد، ملغی اعلام گردیده است. بنابراین با عنایت به اینکه در تبصره ذیل ماده ۳۲ قانون مدیریت خدمات کشوری نیروی کار مشخص به کار گرفته شده و در ماده ۴۵ قانون نیروی رسمی و پیمانی به کار گرفته می‌شوند، لذا اطلاق ماده ۴۴ قانون یادشده بر اینکه هرگونه به کارگیری نیرو مستلزم امتحان عمومی با نشر آگهی عمومی امکان‌پذیر می‌باشد. ناظر بر آن است که هر نوع جذب اعم از قراردادی و استخدام منوط به رعایت تشریفات گفته شده بوده که این امر منبعت از اصل برابری مستفاد از بند ۹ اصل سوم و اصل ۲۸ قانون اساسی و مقاوله نامه ۱۱۱ کار که هر نوع تبعیض در استخدام را ممنوع ساخته و همچنین بند ۲ سیاست‌های کلی نظام اداری ابلاغی مقام معظم رهبری بر عدالت محوری در جذب که بر اساس ماده ۱۲۳ قانون برنامه ششم توسعه برای کلیه دستگاه‌ها لازم‌الاجرا است، می‌باشد. به عبارتی هرگونه جذبی تحت عنوان برای دستگاه‌های اجرایی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری، مستلزم رعایت ماده ۴۴ قانون مدیریت خدمات کشوری است.

از سوی دیگر مستفاد از ماده ۲۱ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران کلیه دستگاه‌های موضوع ماده ۲ این قانون مکلفند در هر نوع جذب خود سهمیه ایثارگران را تخصیص دهند و بر اساس دادنامه وحدت رویه ۱۸۴۹ الی ۱۸۵۱-۱۳۹۷/۹/۲۰ و دادنامه‌های شماره ۱۴۵۶-۱۳۹۸/۷/۱۶، ۷۱۹-۱۳۹۹/۶/۳۰ و ۶۶۹-۱۳۹۸/۴/۱۱ احتساب سهمیه مذکور مقید به برگزاری آزمون دانسته شده است. علی‌الوجه ابطال بند ۴ مصوبه معترض‌عنه تا حدی که متضمن امکان جذب و به کارگیری دهیاران در قالب انتصاب به عنوان بخشدار است را از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری استدعا دارم.

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

«استانداران محترم سراسر کشور

با احترام، با عنایت به رویکرد و سیاست‌های دولت سیزدهم در اهتمام به عدالت محوری، انقلابی‌گری، مردم‌داری، پاک‌دستی و فسادستیزی و قانونمداری و ضرورت رعایت قوانین و مقررات اداری و استخدامی انتخاب و انتصاب سمت‌های مدیریتی بر پایه

بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری با ارائه گواهی پرداخت مالیات قطعی یا ترتیب پرداخت آن و نیز گواهی اداره مالیاتی مبنی بر وصول نسخه‌ای از صورتهای مالی ارائه شده به بانک یا مؤسسه مالی و اعتباری امکانپذیر خواهد بود. مطابق مفاد همین تبصره، ضوابط اجرایی تبصره فوق توسط سازمان امور مالیاتی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین و ابلاغ می‌شوند و حکم مقرر در این تبصره صرفاً در خصوص اعطای تسهیلات بانکی اجرا می‌شود و رأی شماره ۴۰۰-۱۳۹۹/۴/۳-هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز مؤید این امر است. از این رو، هرچند هیأت تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری بر اساس رأی شماره ۱۰۰۳۸-۱۴۰۰/۲/۴-۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۰۳۸ ضوابط اجرایی تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم را که متضمن عبارت «تعهدات» نیز بوده خلاف قانون و خارج از حدود اختیار تشخیص نداده است، ولی این رأی به دلیل مغایرت با تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم منطبق با موازین قانونی نیست و بر همین اساس صرف نظر از اینکه بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۸/۱۰۲-۱۳۹۸/۱۲/۲۱-سازمان امور مالیاتی کشور برخلاف تشریفات مقرر در قانون صرفاً توسط سازمان امور مالیاتی کشور تدوین و ابلاغ شده، از آن جهت که برخلاف حکم قانون، متضمن تسری اجرای ماده ۱۸۷ قانون مالیاتهای مستقیم در خصوص تعهدات نیز هست، خارج از حدود اختیار و مغایر با قانون بوده و در نتیجه ضمن رد استدلال مقرر در رأی شماره ۱۰۰۳۸-۱۴۰۰/۲/۴-۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۰۳۸ مورخ ۱۴۰۰/۲/۴ هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری، عبارت «و تعهدات» در بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۸/۱۰۲-۱۳۹۸/۱۲/۲۱-سازمان امور مالیاتی کشور به دلیل خروج مرجع صادرکننده آن از حدود اختیار خود و مغایرت با قانون، مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۲۷۶۲

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۲۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ با موضوع: «قسمت اخیر نامه شماره ۲۳۲/۸۴۸۵/ص-۱۴۰۰/۸/۱۱ مدیرکل دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور که براساس آن مقرر شده است که معافیت از پرداخت مالیات و عوارض ارزش افزوده قابل تسری به ارائه خدمات بسته‌بندی برای غیر در قبال دریافت مابه‌ازاء نخواهد بود از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد. مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۷ شماره دادنامه: ۳۲۲۳ شماره پرونده: ۰۰۰۲۷۶۲

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای بهمن زبردست

موضوع شکایت و خواسته: ابطال عبارتی از نامه شماره ۲۳۲/۸۴۸۵/ص-۱۴۰۰/۸/۱۱

مدیرکل دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال عبارتی از نامه شماره

۲۳۲/۸۴۸۵/ص-۱۴۰۰/۸/۱۱ مدیرکل دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«به استحضار می‌رساند، وفق بند (ر) ماده ۳۳ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه «مراحل بسته‌بندی، انجماد، پاک کردن، درجه بندی، پوست گیری مانند شالی کوبی، خشک کردن مانند چای، تفت دادن مانند نخودپزی، فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی‌شود. خدمات مزبور از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشد.» این معافیت در تبصره جزء ۱ بند (الف) ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ نیز تصویب شده است، بنابراین از ابتدای دوره قانون برنامه پنجساله ششم توسعه تاکنون، بر اساس این قانون و پس از پایان دوره زمانی برنامه ششم، بر اساس قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲، خدمات بسته‌بندی محصولات کشاورزی، ولو برای غیر و در قبال مابه‌ازاء از مالیات بر ارزش افزوده معاف خواهد بود. با این همه در انتهای نامه مورد اعتراض پس از تأیید معافیت حوالت ذکر شده، لیکن این معافیت قابل تسری به اقلام خارج از فهرست بخشنامه مذکور و همچنین ارائه خدمات بسته‌بندی برای غیر در قبال مابه‌ازاء نخواهد بود. لذا با توجه به توضیحاتی که ذکر شد، ضمن درخواست ابطال عبارت «همچنین ارائه خدمات بسته‌بندی برای غیر در قبال

بخشنامه مورد اعتراض است که جهت ابلاغ متن اصلاحی ماده ۱ ضوابط اجرایی موضوع تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم صادر شده و در آن تبصره اصلاح شده ماده ۱ ضوابط اجرایی مذکور چنین ذکر گردیده که «معادل ریالی تسهیلات اعطایی بر اساس نرخ مرجع بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مبنای تعیین شمول یا عدم شمول تسهیلات و تعهدات مذکور به حکم تبصره یاد شده می‌باشد.» گرچه در این بخشنامه برخلاف تمامی بخشنامه‌های پیشین مربوط به ابلاغ ضوابط اجرایی موضوع تبصره ۱ ماده ۱۸۶ و نیز اصلاحات آن نه مدرکی با امضای رئیس کل بانک مرکزی ضمیمه گشته و نه در متن بخشنامه به تأیید اصلاحیه توسط این مقام اشاره شده و از این حیث و به دلیل عدم رعایت ترتیبات قانونی، فی نفسه مغایر تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم و خارج از حدود اختیارات رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور است. اما از آنجا که به هر حال بخشنامه‌های سازمان امور مالیاتی تا زمان ابطال لازم‌الاجرای اعتبار هستند، ذکر عبارت «و تعهدات» در این بخشنامه که متضمن حکم به شمول تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم به تعهدات بانکی و از این حیث مغایر با این تبصره و برخلاف منطوق رأی شماره دادنامه ۴۰۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و خارج از حدود اختیارات است. ضمناً درخواست ابطال عبارت و تقاضای اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری را دارم.»

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

شماره: ۲۰۰/۹۸/۱۰۲ - ۱۳۹۸/۱۲/۲۱

۱۰۲	۹۸	تبصره ۱ ماده ۱۸۶	م
-----	----	------------------	---

مخاطبین اصلی / ذینفعان	امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی
موضوع	ابلاغ متن اصلاحی ماده ۱ ضوابط اجرایی موضوع تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم
<p>پیرو بخشنامه‌های شماره ۲۰۰/۴۱۶۷-۱۳۹۱/۲/۱ و شماره ۲۰۰/۹۵/۶۵-۱۳۹۵/۱۰/۱ و راستای بهبود و ارتقای فضای کسب و کار، حد نصاب مذکور در ماده ۱ ضوابط اجرایی موضوع تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم بازنگری گردید. همچنین دامنه تسهیلات مشمول تبصره موصوف در چارچوب قوانین و مقررات موجود، مورد بازبینی قرار گرفت. بر این اساس متن اصلاحی ماده ۱ ضوابط اجرایی مذکور به شرح ذیل جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.</p> <p>ماده یک: اعطای هرگونه تسهیلات ارزی یا ریالی، توسط بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، که از این پس به اختصار موسسه اعتباری نامیده می‌شوند. به کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی (صاحبان مشاغل) موضوع قانون مالیاتهای مستقیم، برای اشخاص حقوقی از مبلغ پنج میلیارد ریال و بالاتر و برای اشخاص حقیقی از مبلغ دو میلیارد ریال و بالاتر ظرف مدت یک سال شمسی، مشمول مقررات تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مذکور می‌باشد.</p> <p>تبصره: معادل ریالی تسهیلات اعطایی بر اساس نرخ مرجع بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مبنای تعیین شمول یا عدم شمول تسهیلات و تعهدات مذکور به حکم تبصره یاد شده می‌باشد. - رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور</p>	

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی و قراردادهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره ۲۱۲/۱۲۲۳۸/ص-۱۴۰۰/۱۰/۲۶ توضیح داده است که:

«با عنایت به اینکه اصلاحیه ماده ۱ ضوابط اجرایی یاد شده که وفق تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم با توافق سازمان امور مالیاتی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام پذیرفته است به موجب بخشنامه شماره ۹۹/۳۰۷۱۸-۱۳۹۹/۲/۱۱ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شبکه بانکی (به عنوان مجری اصلی ماده ۱ ضوابط اجرایی فوق‌الذکر) ابلاغ گردیده و در سازمان امور مالیاتی کشور نیز ملاک عمل قرار گرفته است و از طرفی در بخشنامه مذکور بانک مرکزی، علاوه بر حذف عبارت «و تعهدات» از ماده ۱ ضوابط اجرایی یاد شده، به صراحت مقرر گردیده است که: «از این پس ایجاد تعهدات همچون صدور ضمانت نامه یا گشایش اعتبارات اسنادی منوط به اخذ گواهی تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم نخواهد بود» و از طرفی به موجب دادنامه‌های شماره ۱۴۰۰/۴/۲۶-۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۰۳۸-۱۴۰۰/۲/۴-۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۰۳۸ دیوان عدالت اداری درخواست ابطال ماده ۱ ضوابط اجرایی تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم منجر به رد شکایت گردیده است، از این روی رسیدگی به شکایت آقای بهمن زبردست به خواسته ابطال عبارت «و تعهدات» از بخشنامه موضوع شکایت، موضوعاً منتفی شده است لذا خواهشمند است با عنایت به مواد ۸۲ و ۸۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رد درخواست شاکی تصمیم مقتضی اتخاذ فرمایند.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

بر اساس مفاد تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ با اصلاحات بعدی، اعطای تسهیلات بانکی به اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل از طرف

مابه‌ازاء» از جمله مذکور، به دلیل مغایرت با بند (ر) ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه که در زمان صدور نامه مورد اعتراض، قانون حاکم بوده و همچنین خروج از حدود اختیارات از حیث تزییق حدود و ثغور قانون، ضمناً با توجه به تزییق حقوق مودیان از این باب، درخواست اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری و ابطال از زمان صدور را نیز دارم.

متن مقررده مورد شکایت به شرح زیر است:

«مدیرعامل شرکت تولید سهدو صنعت کارآفرین

با سلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۴۰۰۴۲۰۱/الف-۱۴۰۰/۴/۲۰ در خصوص موضوع مطروحه

به آگاهی می‌رساند:

به موجب بند ۴ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده و ردیف‌های ۴-۴ و ۴-۶ موضوع فهرست عناوین کالاها و خدمات مندرج در ماده ۱۲ قانون مذکور، ضمیمه بخشنامه شماره ۲۶۰/۹۶/۱۶۹-۱۳۹۶/۱۲/۲۳ عرضه و واردات قند و شکر (انواع شکر اعم از خام و تصفیه شده) و حبوبات مانند: لوبیا، نخودفرنگی، عدس، لپه و سایر سبزیجات غلافدار به صورت تازه، خشک یا پوست کنده، منجمدشده، درجه بندی شده، تفت داده شد، پاک شده و بسته‌بندی شده از پرداخت مالیات و عوارض ارزش افزوده معاف می‌باشد. لیکن این معافیت قابل تسری به اقلام خارج از فهرست بخشنامه مذکور همچنین ارائه خدمات بسته‌بندی برای غیر در قبال دریافت مابه‌ازاء نخواهد بود. - مدیرکل دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور»

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی و قراردادهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره ۲۱۲/۱۱۱۷۰-ص/۱۴۰۰/۱۰/۸ توضیح داده است که: «به موجب بند ۱ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ عرضه و همچنین واردات «محصولات کشاورزی فرآوری نشده» از پرداخت مالیات و عوارض معاف می‌باشد. همچنین به موجب بند (ر) ماده ۳۳ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مقرر گردیده: «مراحل بسته‌بندی، انجماد، پاک کردن، درجه‌بندی، پوست‌گیری مانند شالی کوبی، خشک کردن مانند چای و تفت دادن مانند نخودپزی، فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی‌شود. خدمات مزبور از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشد.» لذا ملاحظه می‌فرمایید خدمات بسته‌بندی در بند (ر) ماده ۳۳ قانون مزبور موجب فرآوری محصولات کشاورزی نخواهد شد و عرضه محصولات کشاورزی فرآوری نشده اعم از بسته‌بندی یا فله از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف خواهد بود. ضمناً در ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ موارد معافیت‌ها در دو بخش الف- کالا ب- خدمات تصریح گردیده است که در تبصره ذیل جزء ۱ بند (الف) ماده ۹ این قانون مقرر می‌دارد: «فعالیت‌های مربوط به مراحل بسته‌بندی، انبارداری و نگهداری محصول در دمای مناسب در سردخانه، انجماد محصول (شامل سردخانه)، پاک کردن، درجه‌بندی، بوجاری بذور، پوست‌گیری مانند شالی کوبی، شستشو، تمیزکاری، تفکیک، همگن سازی، خشک کردن انواع محصولات مانند چای، کشمش و خرما با روش‌های مختلف، تفت دادن مانند پخت نخود و پنبه پاک کنی، فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی‌شود. ارائه خدمات مزبور به محصولات کشاورزی مشمول مالیات و عوارض فروش نیست.» بنابراین چنانچه قانونگذار صرفاً قصد معافیت خدمات بسته‌بندی را داشت در جزء بند (ب) ماده ۹ قانون اخیرالذکر به آن اشاره می‌کرد. این در حالی است که خدمات بسته‌بندی به عنوان تبصره‌ای در جزء ۱ بند (الف) ماده ۹ قانون آمده است. ضمناً رسیدگی به شکایت مذکور از بند ۱ ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری خروج موضوعی دارد و در صلاحیت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس بند (ر) ماده ۳۳ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۹۵: «مراحل بسته‌بندی، انجماد، پاک کردن، درجه‌بندی، پوست‌گیری مانند شالی کوبی و خشک کردن مانند چای و تفت دادن مانند نخودپزی، فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی‌شوند. خدمات مزبور از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشد.» نظر به اینکه بر مبنای حکم مقرر در این بند قانونی، خدمات بسته‌بندی محصولات کشاورزی به طور مطلق مشمول معافیت از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده بوده و این معافیت در تبصره جزء ۱ بند (الف) ماده ۹

قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ نیز مورد تأکید قرار گرفته است، بنابراین قسمت اخیر نامه شماره ۲۳۲/۸۴۸۵-ص/۱۴۰۰/۸/۱۱-۱ مدیرکل دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور که براساس آن مقرر شده است که معافیت فوق قابل تسری به ارائه خدمات بسته‌بندی برای غیر در قبال دریافت مابه‌ازاء نخواهد بود، در حکم تزییق دامنه شمول حکم قانونگذار و خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۰۲۲۸

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه‌های ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۴۳ و ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۴۴ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ با موضوع: «اطلاق بند ۳-۸-۶ ضوابط طرح تفصیلی شهر گلپایگان در خصوص ضابطه استقرار بنا و مشرفیت از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۷ شماره دادنامه: ۳۲۴۲-۳۲۴۳

شماره پرونده: ۰۰۰۰۲۲۹-۰۰۰۰۲۲۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان: خانم زهرا بهرامی و آقای محمدباقر اخلاقی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۳-۸-۶ ضوابط طرح تفصیلی شهر گلپایگان

گردش کار: شاکیان به موجب دادخواست‌های جداگانه ابطال بند ۳-۸-۶ ضوابط طرح تفصیلی شهر گلپایگان را درخواست کرده‌اند و در مقام تبیین خواسته خود به طور خلاصه اعلام کرده‌اند که:

بر اساس ضوابط طرح تفصیلی شهر گلپایگان مقرر شده است که احداث بنا در کلیه قطعات نمی‌تواند ارتفاعی بیش از ۴۰٪ طول پلاک متصل شمالی- جنوبی و شرقی- غربی داشته باشد. بر اساس این بند از مصوبه، شهرداری گلپایگان از صدور پروانه ساختمانی برای ملک اینجانبان در دو طبقه و یک پارکینگ خودداری می‌نماید. این در حالی است که مالک ملک مجاور که اقدام به تفکیک و افراز ملک خود نموده و در نتیجه این اقدام جهت ملک او از شرقی- غربی به شمالی- جنوبی تغییر یافته توانسته است با اخذ پروانه، بنایی با حداکثر تراکم و سطح اشغال در دو طبقه و یک پارکینگ احداث نماید که این اقدام منجر به سایه اندازی، اشرافیت کامل و کم شدن ارزش ملک ما گردیده است. لذا این بند از ضوابط طرح تفصیلی مغایر بند ۹ اصل سوم، اصول ۱۹، ۲۰، ۴۰، ۴۳ و ۴۷ قانون اساسی و ماده ۳۰ قانون مدنی است. مضافاً اینکه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری قبلاً به موجب آرای شماره ۹۱۹-۱۳۹۶/۹/۲۱ و ۴۵۴-۱۳۹۹/۴/۱۵ مصوبات مشابه را ابطال کرده است، لذا مغایر آرای مذکور می‌باشد.

شاکیان آقای محمدباقر اخلاقی به موجب لایحه دفاعیه تکمیلی در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۱ مطالبی در جهت تبیین خواسته خود اعلام کرده است و به موجب لایحه تکمیلی دیگری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۳۰ اعلام کرده است که:

«منظور اینجانب از طرف شکایت قرار دادن اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان و شهرداری گلپایگان همان کمیسیون ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری استان اصفهان است.»

متن بند ۳-۸-۶ ضوابط طرح تفصیلی شهر گلپایگان به شرح زیر است:

«۴-۶-۸-۴ احداث بنا در کلیه قطعات نمی‌تواند ارتفاعی بیشتر از ۴۰ درصد طول پلاک متصل (شمالی- جنوبی، شرقی- غربی) آن را داشته باشد و در صورت احداث طبقات بایستی تا رسیدن به میزان ۴۰ درصد طول پلاک متصل عقب نشینی نماید تا زاویه ۴۵ درجه تابش خورشید آزاد بماند.

تبصره- مبنای محاسبه ارتفاع بنا کف حیاط پلاک متصل شمالی- جنوبی با شرقی- غربی می‌باشد.»

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان به موجب لایحه شماره ۱۴۰۰/۱۱/۱۴۰۰/۱۵-۱۱/۱۴۰۰/۱۵ به طور خلاصه اعلام کرده است که:

۱- با توجه به مصوبه پنجمین جلسه کمیته راهبری توسعه مدیریت آموزش و پرورش گرگان مقرر گردید با توجه به موفقیت و رضایتمندی از عملکرد گروه‌های آموزشی در سال تحصیلی جاری و انتخابات سرگروه‌های آموزشی دروس جهت پیشگیری از شیوع کرونا انجام نگرفته و سرگروه‌های شهرستان در سال آتی ابقاء و ادامه خدمت داشته باشند. در ضمن در صورت وصول گزارشات عدم رضایتمندی از عملکرد هر یک از سرگروه‌ها و یا عدم تمایل سرگروه به همکاری با گروه‌های آموزشی، صرفاً در آن حوزه انتصاب مجدد انجام خواهد شد.

۲- با عنایت به کسب رتبه اول در ارزشیابی به عمل آمده از سرگروه‌های درسی شهرستان گرگان (به تفکیک دروه تحصیلی و در مجموع) و با توجه به مصوبه کمیته راهبری توسعه مدیریت آموزش و پرورش گرگان و وضعیت بسیار بد شیوع کرونا در شهرستان، برای سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ انتخابات سرگروه‌های آموزشی صرفاً در سه گروه زیر برگزار خواهد شد:

متوسطه اول: قرآن و پیام آسمان، عربی و مطالعات

۳- داوطلبین سرگروهی در گروه‌های مشمول بند ۲، پس از مطالعه دقیق شیوه نامه پیوست شده، نمون برگ امتیاز الحاق شده به صفحه آخر شیوه نامه را تکمیل و به همراه مستندات حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۰/۵/۲۶ به گروه‌های آموزشی شهرستان (اداره سابق آموزش و پرورش گرگان) تحویل نمایند.

۴- نحوه و زمان برگزاری انتخابات در گروه‌های فوق پس از بررسی مدارک داوطلبین متعاقباً اعلام خواهد شد. -مدیر آموزش و پرورش شهرستان گرگان" علیرغم ابلاغ دادخواست و ضمائم آن تا زمان صدور رأی در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، طرف شکایت پاسخی ارسال نکرده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: براساس ماده ۱ آیین‌نامه گروه‌های آموزشی و تربیتی مصوب نهصد و چهاردهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش در تاریخ ۱۳۹۴/۹/۲۴: «معلمان علاقه‌مند و واجد صلاحیت (اعم از آموزگاران، دبیران، هنرآموزان، مشاوران، مربیان و مدیران مدارس) در پایه‌ها، رشته‌ها یا گروه‌های درسی برای ارتقای کیفیت آموزشی و تربیتی، در برنامه‌ها و فعالیت‌های مربوط، با هم تعامل، همفکری و تبادل نظر و تجربه دارند» و به موجب ماده ۵ آیین‌نامه مذکور مقرر شده است که: «سرگروه‌های آموزشی توسط معلمان هم گروه خود در سطح ادارات مناطق و استانها برای مدت دو سال (قابل تمدید برای یک دوره دیگر) انتخاب می‌شوند و حسب مورد با ابلاغ رسمی رئیس آموزش و پرورش منطقه/مدیرکل آموزش و پرورش استان یا معاونان آموزشی ذیربط در منطقه و استان فعالیت می‌کنند» و لذا سرگروه‌های آموزشی باید از میان معلمان واجد شرایط مذکور در ماده ۱ آیین‌نامه فوق‌الذکر و از طریق انتخابات و ساز و کار مقرر در ماده ۵ این آیین‌نامه انتخاب شوند. ثانیاً: براساس ماده ۵ لایحه قانونی راجع به تشکیل شورای عالی آموزش و پرورش اصلاحی مصوب سال ۱۳۸۱: «مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش در حدود اختیارات قانونی شورا برای مؤسسات ذیربط لازم‌الاجرا است. این مصوبات پس از تأیید رئیس شورا توسط دبیرکل به مؤسسات مربوط ابلاغ خواهد شد.» بنا به مراتب فوق، مفاد بخشنامه شماره ۲۷۷۵/۳۵۶۹۷۶/۴۷۰-۱۴۰۰/۵/۱۹-آموزش و پرورش شهرستان گرگان که متضمن ابقاء و ادامه خدمت سرگروه‌های آموزشی دروس در سال ۱۴۰۱ است، مغایر با مواد ۱ و ۵ آیین‌نامه گروه‌های آموزشی و تربیتی مصوب نهصد و چهاردهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

۱۴۰۱/۱/۱۷

شماره ۰۰۰۲۱۱۶

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۲۷۷۵/۳۵۶۹۷۶/۴۷۰-۱۴۰۰/۱۲/۱۴ مورخ ۱۴۰۰/۹/۹ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «عبارت «میزان مدت خدمت ضرورت» از تبصره ۲ بند ۱۱ بخش دوم دفترچه هشتمین دوره آزمون فراگیر استخدامی

طرح تفصیلی شهر گلپایگان مصوب کمیسیون ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران بوده لذا می‌بایست به عنوان مرجع تصویب کننده طرف دعوا قرار گیرد. مضافاً اینکه این پرونده و موضوع دعوا قبلاً در شعب بدوی و تجدیدنظر دیوان عدالت اداری مورد رسیدگی قرار گرفته و در هر دو شعبه حکم به رد شکایت صادر گردیده است، لذا مشمول اعتبار امور مختومه می‌باشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با توجه به اینکه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری قبلاً و به موجب رأی شماره ۲۷۷۵/۳۵۶۹۷۶/۴۷۰-۱۳۹۹/۳/۲۷ و بر مبنای نظریه شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۴۵۴-۹۹/۱۰۲/۱۶۸۱۸-۱۳۹۹/۲/۲۱ فقهای شورای نگهبان، اطلاق تبصره ذیل بند ۲-۲ و بندهای ۱۲-۲ و ۵-۲-۱۴-۲-۵ دفترچه ضوابط و مقررات شهرسازی و ساختمانی اصفهان را در خصوص ضابطه استقرار بنا و مشرفیت خلاف شرع تشخیص و ابطال کرده است و با عنایت به اینکه بند ۳-۸-۶ ضوابط طرح تفصیلی شهر گلپایگان مفاداً مشابه مقررات ابطال شده براساس رأی شماره ۲۷۷۵/۳۵۶۹۷۶/۴۷۰-۱۳۹۹/۳/۲۷-۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۴۵۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است، لذا با توجه به حکم مقرر در اصل چهارم قانون اساسی که لزوم ابتنای مقررات اجرایی بر موازین شرعی را بر اطلاق یا عموم همه قوانین دیگر حاکم اعلام کرده، اطلاق بند ۳-۸-۶ ضوابط طرح تفصیلی شهر گلپایگان با نظریه شماره ۱۳۹۹/۲/۲۱-۹۹/۱۰۲/۱۶۸۱۸ شورای نگهبان و مآلاً اصل چهارم قانون اساسی و همچنین اصل چهارم این قانون در رابطه با منع اضرار به غیر در مقام اعمال حق شخصی مغایرت دارد و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

۱۴۰۱/۱/۱۷

شماره ۰۰۰۲۵۱۳

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۲۷۷۵/۳۵۶۹۷۶/۴۷۰-۱۴۰۰/۱۲/۷ مورخ ۱۴۰۰/۹/۹ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۷ با موضوع: «بخشنامه ۲۷۷۵/۳۵۶۹۷۶/۴۷۰-۱۴۰۰/۵/۱۹-آموزش و پرورش شهرستان گرگان که متضمن ابقاء و ادامه خدمت در گروه‌های آموزش دروس در سال ۱۴۰۱ است از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۷ شماره دادنامه: ۲۲۴۴ شماره پرونده: ۰۰۰۲۵۱۳

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای ایوب احمدی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره ۲۷۷۵/۳۵۶۹۷۶/۴۷۰-۱۴۰۰/۵/۱۹-آموزش و پرورش شهرستان گرگان

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال بخشنامه شماره ۲۷۷۵/۳۵۶۹۷۶/۴۷۰-۱۴۰۰/۵/۱۹-آموزش و پرورش شهرستان گرگان را درخواست کرده و در مقام تبیین خواسته خود به طور خلاصه اعلام کرده است که:

بر اساس ماده ۵ آیین‌نامه گروه‌های آموزشی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۴/۴/۲۹ مقرر گردیده است: «سرگروه‌های آموزشی توسط معلمان هم گروه خود در سطح ادارات مناطق و استانها برای مدت دو سال انتخاب می‌شوند» و بر اساس ماده ۸ این آیین‌نامه، وزارت آموزش و پرورش مکلف گردیده شیوه نامه اجرایی در خصوص فرآیند انتخاب سرگروه‌ها را تهیه و ابلاغ نماید که این امر نیز محقق شده است. علیرغم وجود این مقررات، آموزش و پرورش شهرستان گرگان طی بخشنامه مورد شکایت، روند انتخابات را انجام نداده و سرگروه‌های آموزشی را برای سال آینده (۱۴۰۱) ابقاء نموده است. متن بخشنامه مورد شکایت به شرح زیر است:

" موضوع: انتخابات سرگروه‌های آموزشی شهرستان گرگان سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در راستای اجرای بخشنامه شماره ۲۷۰۰/۲۲۵۴۸۰/۴۷۰-۲۷۰۰/۲/۱۸-۱۴۰۰/۲/۱۸ اداره کل متبوع و اجرای فعالیت ۵-۸ برنامه ۲۸ معاونت آموزش متوسطه، به پیوست شیوه نامه انتخاب سرگروه‌های آموزشی با توضیحات زیر ارسال می‌گردد:

بند ۱۱ بخش دوم دفترچه هشتمین دوره آزمون فراگیر استخدامی دستگاههای اجرایی در سال ۱۳۹۹، خارج از حدود اختیار و مغایر با قانون بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۸۰۴۴۳۲ ۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۴۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «۱- ردیف ۱ جدول موضوع مصوبه شماره ۸۷ - ۵ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای اسلامی شهر قهدریجان که اراضی کمتر از ۵۰۰ مترمربع را نیز مشمول تعیین قدرالسهم سرانه معابر اعلام کرده از تاریخ تصویب ابطال شد. ۲- تبصره ۱ مصوبه شماره ۸۷ - ۵ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای اسلامی شهر قهدریجان از جهت الزام اشخاص به تهاجر طلب خود بابت تملک اراضی ایشان توسط شهرداری با عوارض ارزش افزوده ملک یا عوارض پروانه مسکونی یا تجاری املاک به تبعیت از نظر فقهای شورای نگهبان از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۲۲۴۶ شماره پرونده: ۹۸۰۴۴۳۲

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای احسان امینی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ردیف یک از جدول و تبصره یک مصوبه شماره ۸۷-۵ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای اسلامی شهر قهدریجان

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال ردیف یک از جدول و تبصره یک مصوبه شماره ۸۷-۵ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای اسلامی شهر قهدریجان را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

« با اختیار حاصله از اصول ۳۴ و ۱۵۶ و ۱۷۳ قانون اساسی و حسب مدلول بند ۱ ماده ۱۲ قانون دیوان عدالت اداری و در مقام شکایت و اعتراض به استحضار می‌رساند که: واضعین مصوبه با تفسیر به رأی ماده ۱۰۱ قانون شهرداری قانون را مصادره به مطلوب کرده و آن را به غلط پشتوانه مصوبه ساخته اند. نکته در خور توجه آن است که مصوبه نه تنها اراضی کمتر و بیشتر از ۵۰۰ مترمربع را دربر گرفته بلکه شورای شهر قهدریجان هیچ گونه بندی در رابطه با دارا بودن سند ششدانگ مشخص ننموده است. به علاوه اینکه مطابق نظر فقهای شورای نگهبان اخذ قیمت سرانه آن هم بدون رضایت مالک ساختمان خلاف شرع می‌باشد. بنابه حکم دادنامه شماره ۳۹-۱۳۹۲/۱/۲۶ آن هیأت دریافت عوارض سالانه خدمات از اراضی کمتر از ۵۰۰ مترمربع خلاف مدلول تبصره ۳ ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری‌ها مصوب سال ۱۳۹۰ می‌باشد نظر به مراتب معروضه ابطال مصوبه را خواستارم.»

متن مقررره مورد شکایت به شرح زیر است:

« مصوبه: پس از بحث و بررسی به منظور احقاق حقوق شهرداری و شهروندان و به جهت یکسان سازی و وحدت رویه و جلوگیری از اعمال نظر شخصی در خصوص تبصره ۳ اصلاحی ماده ۱۰۱ قانون شهرداری به اتفاق آراء مورد تصویب قرار گرفت که شهرداری به شرح جدول ذیل نسبت به محاسبه موضوع قدرالسهم ماده ۱۰۱ قانون شهرداری اقدام نمایند.

ردیف	مساحت تفکیک	میزان قدرالسهم سرانه معابر (درصد)	میزان قدرالسهم خدمات عمومی (درصد)
۱	تا ۶۵۰ مترمربع	۱۳ تا ۶٪	۶٪ از باقیمانده ملک
۲	۶۵۱ تا ۸۰۰ مترمربع	۱۴ تا ۷٪	۷٪ از باقیمانده ملک
۳	۸۰۱ تا ۱۰۰۰ مترمربع	۱۶ تا ۸٪	۸٪ از باقیمانده ملک
۴	۱۰۰۱ تا ۱۵۰۰ مترمربع	۱۸ تا ۱۰٪	۱۰٪ از باقیمانده ملک
۵	۱۵۰۱ تا ۲۰۰۰ مترمربع	۲۰ تا ۱۲٪	۱۲٪ از باقیمانده ملک
۶	۲۰۰۱ تا ۲۵۰۰ مترمربع	۲۲ تا ۱۴٪	۱۴٪ از باقیمانده ملک
۷	۲۵۰۱ تا ۳۰۰۰ مترمربع	۲۴ تا ۱۶٪	۱۶٪ از باقیمانده ملک

دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۳۹۹ ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۲۲۴۵ شماره پرونده: ۰۰۰۲۱۱۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای سجاد کریمی پاشاکی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال قسمتی از تبصره ۲ بند ۱۱ بخش دوم دفترچه

هشتمین دوره آزمون فراگیر استخدامی دستگاه‌های اجرایی سال ۱۳۹۹

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال قسمتی از تبصره ۲ بند ۱۱ بخش

دوم دفترچه هشتمین دوره آزمون فراگیر استخدامی دستگاه‌های اجرایی سال ۱۳۹۹ را درخواست کرده و در جهت تبیین خواسته خود به طور خلاصه بیان کرده است که:

«میزان مدت خدمت ضرورت» بر اساس متن مقررره مورد شکایت به حداکثر سن مقرر برای شرکت در آزمون استخدامی افزوده شده است. در حالی که چنین امری در قانون اصلاح حداکثر سن داوطلبان استخدام مصوب سال ۱۳۷۱ و ماده ۴۲ قانون مدیریت خدمات کشوری پیش‌بینی نشده است. همچنین به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۰۱۲ هیأت تخصصی استخدامی، پیش‌بینی چنین امری مغایر قانون شناخته شده است.

متن مقررره مورد شکایت به شرح زیر است:

«بخش دوم: شرایط عمومی داوطلبان

.....

۱- داشتن حداقل بیست سال تمام و حداکثر بیست و پنج سال برای دارندگان مدارک تحصیلی دیپلم، حداکثر سی سال برای دارندگان مدارک تحصیلی فوق دیپلم، حداکثر سی و پنج سال برای دارندگان مدارک تحصیلی لیسانس، حداکثر چهل سال برای دارندگان مدارک تحصیلی فوق لیسانس و حداکثر چهل و پنج سال برای دارندگان مدارک تحصیلی دکتری.

تبصره ۲- موارد ذیل به شرط ارائه مدارک و مستندات لازم از مراجع ذی ربط، به حداکثر سن مقرر اضافه خواهد شد:

.....

میزان مدت خدمت ضرورت: داوطلبانی که به صورت غیررسمی و تمام وقت در وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و شرکت‌های تحت پوشش آنها، شرکت‌های بیمه‌های دولتی، شهرداری‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، مؤسسات و شرکت‌های ملی و مصادره شده که به نحوی از بودجه و کمک دولت استفاده می‌کنند، نهادهای انقلاب اسلامی و شرکت‌های تحت پوشش آنها از تاریخ ۱۳۵۷/۱۱/۲۲ به خدمت اشتغال داشته‌اند به میزان مدت خدمت غیررسمی آنها.»

علیرغم ابلاغ دادخواست و ضامم آن به طرف شکایت تا زمان صدور رأی در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، پاسخی دریافت نشده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: براساس بند (الف) ماده ۴۲ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ مقرر شده است که: «شرایط عمومی استخدام در دستگاه‌های اجرایی عبارتند از: الف) داشتن حداقل سن بیست سال تمام و حداکثر چهل سال برای استخدام رسمی و برای متخصصین با مدرک تحصیلی دکتری چهل و پنج سال...» ثانیاً: بر مبنای بند (ج) ماده ۴۲ قانون مدیریت خدمات کشوری انجام خدمت دوره ضرورت یا معافیت قانونی برای مردان، یکی از شرایط اولیه و عمومی استخدام در دستگاه‌های اجرایی بوده و افزودن مدت آن به حداکثر سن داوطلبان استخدام موضوع بند (الف) ماده ۴۲ قانون مذکور نیازمند اذن قانونگذار است و این در حالی است که حکمی در این خصوص وجود نداشته و قانون اصلاح حداکثر سن داوطلبان استخدام مصوب سال ۱۳۷۱ نیز متضمن حکمی مبنی بر احتساب دوره خدمت وظیفه به سقف سنی مقرر نیست و احتساب مدت خدمت وظیفه به عنوان سابقه خدمت برای بازنشستگی که به موجب ماده ۱۰۵ قانون مدیریت خدمات کشوری مقرر شده، ارتباطی با شرایط عمومی ورود به خدمت ندارد و اعمال آن مربوط به بعد از استخدام و صرفاً جهت بازنشستگی است. بنا به مراتب فوق، عبارت «میزان مدت خدمت ضرورت» از تبصره ۲

شماره ۹۹۰۰۰۵

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۹۷/۳/۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «ماده ۴ دفترچه عوارض و بهای خدمات شهرداری اراک در سال ۱۳۹۸ و تبصره‌های ذیل آن که تحت عنوان عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - پدالنه اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۳۲۴۷ شماره پرونده: ۹۹۰۰۰۵

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان: آقایان مهدی کریمی و رضا سیفوری

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده ۴ دفترچه عوارض و بهای خدمات شورای

اسلامی شهر اراک برای سال ۱۳۹۸ و تبصره‌های ذیل آن

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال ماده ۴ دفترچه عوارض و بهای

خدمات شورای اسلامی شهر اراک برای سال ۱۳۹۸ و تبصره‌های ذیل آن را خواستار شده

و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

" به استحضار می‌رساند نظر به ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و

معماری ایران اصلاحی ۱۳۸۸/۱/۲۳ بررسی و تصویب طرح‌های تفصیلی شهری و

تغییرات آنها در هر استان به وسیله کمیسیون با حضور مسئولین مندرج در آن ماده

صورت می‌گیرد. همچنین نظر به ماده ۷ از قانون مارالذکر شهرداری‌ها مکلف به اجرای

مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران می‌باشند. مطابق ماده ۵ قانون تاسیس

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران این امر (تغییر طرح تفصیلی) صرفاً در صلاحیت

کمیسیون مقرر در همان ماده است شهرداری نیز موظف به رعایت و اجرای دقیق طرح

تفصیلی بوده و حق تغییر خودسرانه کاربری املاک را ندارد، بنابراین با توجه به اینکه

شورای شهر حقی در تغییر طرح تفصیلی از جمله کاربری املاک را ندارد علی القاعده

نسبت به آن نیز نمی‌تواند وضع قاعده نماید و ماده معترض‌عنه برخلاف مواد ۵ و ۷ قانون

تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در بررسی مصوبات شورای اسلامی سایر شهرها

در باب عوارض تغییر کاربری املاک به کرات نسبت به صدور رأی مبنی بر ابطال مصوبات

معارض‌عنه اقدام نموده که به عنوان مثال می‌توان به آراء ذیل اشاره نمود:

بند (و) رأی شماره ۵۶۱-۱۳۸۴/۱۰/۱۱ در ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر

کرج می‌باشد. رأی شماره ۱۳۵۷-۱۳۸۶/۱۱/۱۶ در ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر

اسفراین. رأی شماره ۵۶۳-۱۳۹۰/۱۲/۸ در ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر گرگان

لذا با توجه به آراء یاد شده و مغایرت آشکار مصوبه معترض‌عنه با قواعد شرعی (لاضرر و

لاضرار فی الاسلام) و (حرمة مال المومنین کحرمة دمه) و (من اتلف مال الغیر فهوله

ضامن) و همچنین ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و تبصره ۳ ماده

۶۲ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه، مواد ۱، ۲، ۵ و ۷ قانون تاسیس شورای عالی

شهرسازی و معماری ایران همچنین با توجه به سابقه ابطال چنین مصوباتی در هیأت

عمومی دیوان عدالت اداری، تقاضای اعمال ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی

دیوان عدالت اداری و رسیدگی خارج از نوبت و نهایتاً براساس بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۱۳

قانون دیوان عدالت اداری تقاضای ابطال ماده معترض‌عنه و تبصره‌های آن را از تاریخ

تصویب دارد.

متن مقرر در مورد شکایت به شرح زیر است:

" ماده ۴- عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک

در صورتیکه مالکین برای تغییر کاربری ملک درخواست داشته باشند و با موافقت

شهرداری و متولی طرح و کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران تغییر

کاربری حاصل گردد شهرداری می‌بایست این عوارض را وصول نماید لازم به ذکر است مبلغ

عوارض محاسبه شده قبل از ارسال درخواست تغییر کاربری به کمیسیون ماده ۵ با تنظیم

توافق نامه به حساب سپرده شهرداری (بصورت امانت) که به همین منظور افتتاح می‌گردد

واریز و پس از موافقت کمیسیون ماده ۵ با تغییر کاربری مبلغ از حساب سپرده به حساب

درآمد شهرداری انتقال می‌یابد در غیر این صورت به مالک مسترد خواهد شد. ارزش افزوده

ناشی از تغییر کاربری به ازاء هر مترمربع ۱/۵Zkp محاسبه و اخذ می‌گردد که از مبلغ

۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال کمتر از مبلغ ۳۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال بیشتر نباشد.

تبصره ۱: در مورد املاکی که بیش از درصد تعیین شده بابت معابر و سرانه در بند ۱ الی ۷ جدول فوق‌الذکر در طرح تعریض گذر واقع می‌شوند شهرداری معادل مجموع درصد مربوطه را کسر و مابقی مازاد آن را قبل از اعمال عقب نشینی متناسب با کاربری مربوطه طبق نظریه کارشناسی رسمی دادگستری محاسبه و یا میزان ارزش ریالی ارزش افزوده ملک و یا عوارض پروانه مسکونی تجاری مابقی ملک تهاتر نماید.

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر قهدریجان به موجب لایحه

شماره ۳۲۱۲-۱۳۹۹/۲/۲۲ به طور خلاصه توضیح داده است که:

"مالکین شخصاً اقدام به تفکیک قطعات اراضی خود می‌نمایند و غیر مجاز اقدام به ساخت و ساز می‌کنند که نهایتاً از سوی کمیسیون ماده ۱۰۰ مورد رسیدگی قرار می‌گیرد اراضی غالباً زیر ۱۰۰۰ مترمربع تفکیک می‌شود و غالب معابر از عرضی استاندارد برخوردار نمی‌باشند و ممانعت شهرداری باعث تنش‌های اجتماعی می‌شود و قیمت معابر توسط کارشناس تعیین و از سوی شهرداری پرداخت می‌شود و مصوبه مورد تایید هیأت تطبیق قرار گرفته است."

در خصوص ادعای شاکی مبنی بر مغایرت مقرر در اعتراض با موازین شرعی،

قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۰۲/۲۸۵۲۴-۱۴۰۰/۹/۷ اعلام کرده

است که:

"موضوع ردیف ۱ از جدول و تبصره ۱ مصوبه ۸۷-۵ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای

اسلامی شهر قهدریجان، در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۴ فقهای معظم شورای نگهبان مورد

بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح ذیل اعلام نظر می‌گردد: مفاد تبصره ۱ مورد

شکایت از جهت الزام اشخاص به تهاتر طلب خود بابت تملک اراضی ایشان توسط

شهرداری با عوارض ارزش افزوده ملک یا عوارض پروانه مسکونی یا تجاری املاک، خلاف

شرع شناخته شد."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین

دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از

بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف- براساس ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری و تبصره ۳ ماده مذکور

مصوب ۱۳۹۰/۱/۲۸ مقرر شده است که در اراضی با مساحت بیشتر از ۵۰۰

مترمربع که دارای سند شش دانگ است، شهرداری برای تأمین سرانه فضای

عمومی و خدماتی تا سقف بیست و پنج درصد و برای تأمین اراضی مورد نیاز

احداث شوارع و معابر عمومی شهر در اثر تفکیک و افراز این اراضی مطابق با طرح

جامع و تفصیلی با توجه به ارزش افزوده ایجادشده از عمل تفکیک برای مالک، تا

بیست و پنج درصد از باقیمانده اراضی را دریافت می‌نماید و مجاز است با توافق

مالک قدرالسهم مذکور را براساس قیمت روز زمین طبق نظر کارشناس رسمی

دادگستری دریافت نماید. با توجه به حکم مقرر در موازین قانونی مزبور که متضمن

تعیین قدرالسهم شهرداری در اراضی بیشتر از ۵۰۰ مترمربع است، ردیف ۱ جدول

موضوع مصوبه شماره ۸۷-۵ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای اسلامی شهر قهدریجان که

اراضی کمتر از ۵۰۰ مترمربع را نیز مشمول تعیین قدرالسهم سرانه معابر اعلام

کرده، خارج از حدود اختیار و خلاف قانون است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد

۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از

تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

ب- با توجه به اینکه قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره

۱۰۲/۲۸۵۲۴-۱۴۰۰/۹/۷ در رابطه با جنبه شرعی تبصره ۱ مصوبه شماره ۸۷-۵ مورخ

۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای اسلامی شهر قهدریجان اعلام کرده است که: «مفاد تبصره ۱ مورد

شکایت از جهت الزام اشخاص به تهاتر طلب خود بابت تملک اراضی ایشان توسط

شهرداری با عوارض ارزش افزوده ملک یا عوارض پروانه مسکونی یا تجاری املاک، خلاف

شرع شناخته شد»، بنابراین در اجرای احکام مقرر در تبصره ۲ ماده ۸۴ و ماده ۸۷ قانون

تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ مبنی بر لزوم تبعیت

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از نظریه فقهای شورای نگهبان در خصوص جنبه شرعی

مقررات اجرایی، تبصره ۱ مصوبه شماره ۸۷-۵ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۷ شورای اسلامی شهر

قهدریجان خلاف شرع تشخیص داده شد و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸

قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب

ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۰۲/۲۸۳۹۸-۱۴۰۰/۸/۲۹ و در رابطه با جنبه شرعی ماده ۴ دفترچه عوارض و بهای خدمات شهرداری اراک در سال ۱۳۹۸ و تبصره‌های ذیل آن اعلام کرده است که: «در صورتی که تصویب ماده مورد شکایت از جهت حق جعل عوارض و نیز مشروط کردن بررسی درخواست تغییر کاربری اراضی به واریز مبلغ عوارض محاسبه شده به صورت سپرده و همچنین سایر جهات مذکور در ماده مورد شکایت، در صلاحیت قانونی شورای شهر اراک باشد مصوبه خلاف شرع نیست. تشخیص این موضوع برعهده دیوان عدالت اداری است» و بر همین اساس و در اجرای احکام مقرر در تبصره ۲ ماده ۸۴ و ماده ۸۷ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ مبنی بر لزوم تبعیت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از نظریه فقهای شورای نگهبان، مقرر شد اعتراض از بعد شرعی ابطال نشد. ثانیاً: هرچند براساس آرای متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه شماره ۳۶۷ الی ۳۸۱-۱۳۹۷/۳/۸ این هیأت، وضع عوارض ارزش افزوده ناشی از طرحهای توسعه شهری و تغییر کاربری توسط شوراهای اسلامی شهر مغایر با قانون و خارج از حدود اختیار تشخیص نگردیده است، لکن طبق ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران بررسی و تصویب طرحهای تفصیلی شهری و تغییرات آنها در هر استان توسط کمیسیون موضوع آن ماده انجام می‌شود و تعیین عوارض ارزش افزوده برای املاک یا اراضی قبل از طرح در کمیسیون ماده ۵ یا بدون اخذ مجوز از مراجع ذیربط قانونی مغایر با قانون است. بنا به مراتب فوق، ماده ۴ دفترچه عوارض و بهای خدمات شهرداری اراک در سال ۱۳۹۸ و تبصره‌های ذیل آن که تحت عنوان عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده، خلاف قانون است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۲۳۴۳

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۴۸ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «ردیف‌های ۵ و ۶ از تعرفه شماره ۱۸-۳۵ تعرفه عوارض بهای خدمات سال ۱۳۹۹ شهرداری بروجرد که تحت عنوان بهای خدمات بهره‌برداری موقت به صورت سالیانه (حق عبور موقت) و ارزش افزوده بهره‌برداری تجاری با استفاده از فضای سبز به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۲۲۴۸ شماره پرونده: ۹۹۰۲۳۴۳

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای احمد ماله میر

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ردیف‌های ۵ و ۶ تعرفه شماره ۱۸-۳۵ عوارض

و بهای خدمات محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر بروجرد

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال ردیف‌های ۵ و ۶ تعرفه شماره ۱۸-۳۵

عوارض و بهای خدمات محلی سال ۱۳۹۹ تحت عنوان بهای خدمات بهره‌برداری موقت

به صورت سالیانه (حق عبور موقت) و ارزش افزوده بهره‌برداری تجاری با استفاده از فضای

سبز مصوب شورای اسلامی شهر بروجرد را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به

طور خلاصه اعلام کرده است که:

" مصوبه مغایر با اصل تناسب بین عوارض و خدمات موضوع ماده ۳۵ قانون

تشکیلات شورای اسلامی مصوب سال ۱۳۶۱ و آرای شماره‌های ۳۶۳-۱۳۸۶/۵/۲۳،

۳۳۸-۱۳۸۶/۵/۱۴ و ۲۴۱-۱۳۹۰/۶/۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است. تقاضای

اقدام قانونی دارم."

تبصره ۱: به استناد بند (د) دادنامه‌های شماره ۳۶۷ الی ۳۸۱-۱۳۹۷/۳/۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، وضع عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک پس از صدور مجوز توسط کمیسیون ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران قابل وصول می‌باشد.

تبصره ۲: مالکین املاکی که در راستای ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و غیره مصوب سال ۱۳۵۸ بهره‌مندی از حقوق مالکانه را تقاضا داشته و به‌صورت ماده واحده از شهرداری پروانه ساخت دریافت نمایند و در بازنگری طرح‌های جامع و تفصیلی کاربری آنها به مسکونی تغییر یابد مشمول پرداخت عوارض تغییر کاربری این تعرفه می‌گردند. در تغییر کاربری جهت املاک با کاربری‌های مغایر مطابق با مجوز کمیسیون ماده ۵-۱۳۸۴/۹/۶ پس از درخواست مالک در خصوص تغییر کاربری و موافقت شهرداری مبنی بر عدم نیاز با تنظیم توافق نامه عوارض تغییر کاربری وصول خواهد شد.

تبصره ۳: این عوارض از املاکی که قانون اصلاح ماده ۱۰۱ قانون شهرداریها در مورد آنها اجرا شده و سهم سرانه خدمات عمومی را به شهرداری پرداخت کرده‌اند قابل وصول نمی‌باشد." در پاسخ به شکایت مذکور، مدیر اداره حقوقی و امور قراردادهای شهرداری اراک و رئیس شورای اسلامی کلانشهر اراک به موجب لایحه‌های شماره ۲۲۵۸۹-۱۳۹۹/۵/۱۱ و ۹۹/۶۷۵/ش-۱۳۹۹/۵/۹ به طور خلاصه توضیح داده‌اند که:

" موضوع شکایت آقایان مهدی کریمی و رضا سیفوری به طرفیت شورای اسلامی شهر اراک به خواسته ابطال عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری به استحضار می‌رساند هیأت عمومی دیوان به موجب دادنامه به شماره ۱۳۰۹-۱۳۹۷/۵/۹ وضع عوارض مورد شکایت را منطبق بامواظین قانونی تشخیص و نهایتاً رأی به رد شکایت اشخاص صادر نموده است، همچنین همان مرجع به موجب دادنامه‌های شماره ۳۶۷ الی ۳۸۱-۱۳۹۷/۳/۸ وضع و وصول عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک را منطبق با مواظین قانونی تشخیص داده است در این خصوص متذکر می‌گردد هیأت عمومی دیوان اخیراً با استناد به مقررات قانونی اعلام شده از سوی شهرداری اراک در پرونده‌های اخیر که برای نخستین بار مورد هیأت عمومی قرار گرفته تعرفه عوارض تغییر کاربری در دیگر شهرها را برخلاف رویه پیشین مطابق مقررات قانونی عنوان نموده است، بدین وصف که برخی از انواع عوارض که سابقاً غیرقانونی عنوان می‌گردید در واقع از نظر قانونگذار مجاز شمرده شده همچنان که در بند (ه) تبصره ۹ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ اصل و اساس عوارض تغییر کاربری و عوارض نقل و انتقال املاک مجاز تلقی گردیده است. نظریه شورای نگهبان که مورد استناد شاکیان قرار گرفته ناظر به مصوباتی بوده که به موجب آن واگذاری درصدی از ملک به صورت رایگان و بلاعوض قبل از تغییر کاربری پیش‌بینی گردیده و این در حالی است که مصوبه مورد اعتراض در پرونده جاری متضمن تعرفه عوارض است نه واگذاری رایگان ملک و بدین ترتیب در آن به هیچ وجه واگذاری درصدی از ملک به عنوان هزینه تغییر کاربری تعیین نگردیده است و انگهی شورای نگهبان در نظریات متعدد جعل عوارض بر تغییر کاربری را مغایر با شرع ندانسته است.

متذکر می‌گردد چنانچه شاکیان مدعی مغایرت مصوبه مورد شکایت با مواظین شرعی می‌باشند می‌بایست جهات آن را به طور دقیق اعلام و پرونده می‌بایست پس از اخذ نظریه شورای نگهبان در جلسه مطرح گردد که در مانحن فیه به نظر می‌رسد باتوجه به نحوه دادخواهی شاکیان که در بند (الف) دادخواست خویش به نظریه شورای نگهبان استناد ننموده‌اند ضرورت داشته موارد دقیق مغایرت مورد ادعا با مواظین شرعی اعلام و پس از استعلام از شورای نگهبان و وصول پاسخ مبادرت به رسیدگی شود، اکنون با عنایت به مجموع مراتب یاد شده علی‌الخصوص استدلال مندرج در آراء شماره ۱۳۰۹-۱۳۹۷/۵/۹ و ۱۳۰۸-۱۳۹۷/۵/۹ هیأت عمومی دیوان و همچنین دادنامه‌های شماره ۳۶۷ الی ۳۸۱-۱۳۹۷/۳/۸ همان هیأت مبنی بر قانونی بودن وضع و وصول عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک، استدعای صدور رأی مبنی بر رد دعوی مطروحه را از آن مرجع می‌نماید."

در پاسخ به ادعای شاکیان مبنی بر خلاف شرع بودن تعرفه مورد شکایت، قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۰۲/۲۸۳۹۸-۱۴۰۰/۸/۲۹ این گونه اعلام کرده است که:

" موضوع ماده ۴ و تبصره‌های ذیل آن از دفترچه تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری کلانشهر اراک مربوط به سال ۱۳۹۸ در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۳ فقهای معظم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح ذیل اعلام نظر می‌گردد: در صورتی که تصویب ماده مورد شکایت از جهت حق جعل عوارض و نیز مشروط کردن بررسی درخواست تغییر کاربری اراضی به واریز مبلغ عوارض محاسبه شده به صورت سپرده و همچنین سایر جهات مذکور در ماده مورد شکایت، در صلاحیت قانونی شورای شهر اراک باشد مصوبه خلاف شرع نیست. تشخیص این موضوع بر عهده دیوان عدالت اداری است."

متن مقرر در مورد شکایت به شرح زیر است:

" تعرفه شماره (۳۵-۱۸) - عوارض مرتبط با سطوح فضای سبز

ردیف	نوع عوارض	مأخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	توضیحات
۵	بهای خدمات بهره برداری موقت به صورت سالیانه (حق عبور موقت)	$5B \times S$	بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون موسوم به شورای شهر	توضیحات مربوط به ردیف: بر اساس قطر اصلی درخت خسارت برآورد و مقدار درصد خسارت وارده به شاخه‌ها محاسبه و وصول گردد. تبصره ۴: قطع درختانی که دارای شرایط زیر باشند با تصویب کمیسیون ماده ۷ بلامانع است. الف: درخت به علت افت زدگی، بیماری انگلی یا علل غیر عمد دیگر خشکیده و یا احتمال سرایت آفت و بیماری از آن به دیگر درختان و گیاهان وجود داشته باشد و یا احتمال سقوط آن باعث بروز خسارات جانی و یا مالی باشد. ب- درخت در محل احداث ساختمان یا مسیر راه کمال مجاری آب، خطوط برق، لوله کشی، نفت، گاز، تلفن و پروژه‌های عمرانی شهرداری باشد. با توجه به ممنوعیت باز کردن هرگونه بازو در فضای سبز هرگونه مجوز موقت یا دائم استفاده از فضای سبز ممنوع بوده و بهای خدمات ذکر شده در این جدول برای حق عبورهای موقت ایجاد شده می باشد در صورت عدم پرداخت بهای خدمات؛ سازمان می بایست نسبت به بارشوها اقدام نماید. ارزش منطقه‌ای پیوست یک دفترچه تعرفه شهرداری مساحت ملک و یا معبر دارای حق عبور موقت
۶	ارزش افزوده بهره برداری تجاری یا استفاده از فضای سبز	$100B \times S$	ماده ۱۰۰ قانون	

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر بروجرد به موجب لایحه شماره ۱۴۰۰/۱۰/۱۴۰۰/۶/ش به طور خلاصه توضیح داده است که:

" برابر پاسخ استعلام از معاونت شهرسازی شهرداری بروجرد، به استناد ضوابط طرح مصوب احداث هرگونه بازو اعم از درب و پنجره به فضای سبز اکیداً ممنوع است. لذا تقاضای رد شکایت می‌گردد."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با توجه به اینکه رئیس شورای اسلامی شهر بروجرد به موجب لایحه شماره ۱۴۰۰/۱۰/۱۴۰۰/۶/ش-۱۴۰۰/۱۰/۲۰ در پاسخ به شکایت مطروحه اعلام کرده است که: «برابر پاسخ استعلام از معاونت شهرسازی شهرداری بروجرد، به استناد ضوابط طرح مصوب احداث هرگونه بازو اعم از درب و پنجره به فضای سبز اکیداً ممنوع است» و با عنایت به اینکه براساس ماده ۷ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، شهرداریها مکلف به اجرای مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مطابق مفاد ماده ۲ این قانون هستند، بنابراین ردیفهای ۵ و ۶ از تعرفه شماره ۳۵-۱۸ تعرفه عوارض، بهای خدمات و سایر منابع درآمدی سال ۱۳۹۹ شهرداری بروجرد که تحت عنوان بهای خدمات بهره‌برداری موقت به صورت سالیانه (حق عبور موقت) و ارزش افزوده بهره‌برداری تجاری با استفاده از فضای سبز به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۲۲۵۱

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۴۹ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «تعرفه شماره ۱۱۳۱ از تعرفه عوارض و درآمدهای شهرداری کاشان در سال ۱۴۰۰ که تحت عنوان عوارض ایمنی ساختمانهای شهری به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده و متضمن اخذ عوارض در زمان صدور گواهی عدم خلاف، پایانکار و بناهای ساخته شده بدون پروانه در صورت ایفا است از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۳۲۴۹ شماره پرونده: ۰۰۰۲۲۵۱

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای ایمان قوامی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال تعرفه شماره ۱۱۳۱ از دفترچه عوارض و بهای

خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر کاشان

گردش کار: شاکي به موجب دادخواست و لایحه تکمیلی ابطال تعرفه شماره ۱۱۳۱ از دفترچه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر کاشان را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" احتراماً به استحضار می‌رساند نظر به اینکه به موجب ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری، عوارض سالانه برای ساختمانهای سطح شهر تعیین گردیده و از طرف دیگر طبق بند ۱۴ ماده ۵۵ قانون شهرداریها رفع خطر از بناهای خطرناک از وظایف ذاتی شهرداری است و مشروط به اخذ هزینه‌ای نگردیده است و طبق ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت دریافت هرگونه وجهی باید مستند به قانون باشد همچنین طبق ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید اخذ وجوه مازاد هنگام یا بعد از صدور پروانه ممنوع است و عوارض بعد از کمیسیون ماهیتاً همین عوارض صدور پروانه است که نسبت به ابقاء اینبیه بعد از رأی کمیسیون ماده صد تعلق می‌گیرد و لازمه آن عدم مغایرت با اصول سه گانه است که اصول فنی جزء لازم آن است و بنایی که با جریمه ابقاء شده است با اصول فنی مغایرت نداشته و افزودن عوارض بر جریمه عوارض مضاعف محسوب می‌شود که فاقد جواز قانونی است. جهت تقریب به اذهان معروض می‌دارد طبق آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۳۱-۱۳۹۷/۱/۲۱ و شماره ۱۹۲۲-۱۳۹۷/۱۰/۱۱ برای اینبیه ایفا شده در کمیسیون ماده صد فقط عوارض صدور پروانه نسبت به اضافه بنا و تراکم مازاد پذیرفته شده و با توجه به استثنایی بودن آن وضع عوارض برای ایمنی ساختمانها همان جریمه یا عوارض مضاعف است که مغایر قانون می‌باشد."

متن مقرر در مورد شکایت به شرح زیر است:

عنوان تعرفه: عوارض ایمنی ساختمانهای شهری

شماره تعرفه: ۱۱۳۱

نحوه محاسبه: $0/05$ عوارض زیربنا یا پذیره $+ 0/05$ عوارض مازاد تراکم

ضوابط و تبصره‌های اجرایی: تبصره ۱- عوارض ایمنی ساختمانهای شهری در زمان صدور، گواهی عدم خلاف، پایانکار و بناهای ساخته شده بدون پروانه در صورت ایفا بنا دریافت می‌گردد."

علیرغم ابلاغ دادخواست و ضامنه آن به شورای اسلامی شهر کاشان، تا زمان رسیدگی به پرونده در جلسه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری پاسخی از طرف آن شورا واصل نشده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

بر اساس ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴: «شهرداریها مکلفند حداکثر تا یک هفته پس از پرداخت نقدی یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض به صورت نسبه نسبت به صدور و تحویل پروانه ساختمان متقاضی اقدام نمایند. درخواست یا دریافت وجه مازاد بر عوارض قانونی هنگام صدور پروانه یا بعد از صدور پروانه توسط شهرداریها ممنوع است» و به موجب تبصره ماده ۶۰ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲): «دریافت و پرداخت هرگونه وجهی تحت هر عنوان توسط دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی باید در چهارچوب قوانین موضوعه کشور باشد و هرگونه دریافت و پرداخت برخلاف مفاد این ماده در حکم تصرف غیرقانونی در اموال دولتی است...» بنا به مراتب فوق، تعرفه شماره (۱۱۳۱) از تعرفه عوارض و درآمدهای شهرداری کاشان در سال ۱۴۰۰ که تحت عنوان عوارض ایمنی ساختمانهای شهری به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده و متضمن اخذ عوارضی در زمان صدور گواهی عدم خلاف، پایان کار و بناهای ساخته شده بدون پروانه در صورت ایفا است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۲۱۹۵

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۵۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «بند ۱۹ از ماده ۱۴ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۹ شهرداری همدان درخصوص اخذ عوارض برای صرف

نوسازی و عمران شهری برسانند. مصرف وجوه حاصل از اجرای این قانون در غیر موارد مصرح در این قانون در حکم تصرف غیرقانونی در اموال دولت خواهد بود» و طبق تبصره ۱ ماده مذکور: «ترتیب ممیزی و تشخیص و طرز وصول عوارض مذکور و ترتیب تعیین نسبتی از قیمت ملک که در هر شهر با توجه به مقتضیات و شرایط خاص اقتصادی مأخذ دریافت عوارض قرار می‌گیرد، به موجب آیین‌نامه‌ای که از طرف وزارت کشور تنظیم و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، تعیین و اجرا خواهد شد.» بنا به مراتب فوق، تهیه پرونده جهت املاک و اراضی واقع در محدوده شهر برای وصول عوارض از وظایف شهرداری بوده و اخذ عوارض برای صرف سابقه دار کردن املاک و اراضی که بر مبنای بند ۱۹ از ماده ۱۴ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۹ شهرداری همدان صورت گرفته، از مصادیق عوارض مضاعف است و به دلایل یادشده که در آرای شماره ۱۴۹۰۵۸۱۰۱۴۹-۱۴۰۰/۱/۲۱-۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۱۴۶ و شماره ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۱۴۶-۱۴۰۰/۴/۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری منعکس شده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۲۰۵۶

شماره ۰۰۰۲۰۵۶

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۵۱ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «ماده ۲۹ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری سمنان و سازمانهای وابسته در سال ۱۴۰۰ که در رابطه با عوارض بر ارزش افزوده ناشی از تجمیع دو یا چند پلاک به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد. مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - بدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۳۲۵۱ شماره پرونده: ۰۰۰۲۰۵۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: آقای ایمان قوامی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده ۲۹ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر سمنان

گردش کار: شاکلی به موجب دادخواستی ابطال ماده ۲۹ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر سمنان را به استناد ماده ۱۰۱ قانون شهرداری‌ها و همچنین دادنامه شماره ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۲۳۸-۱۴۰۰/۴/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری خواستار شده و وضع چنین عوارضی را خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر سمنان دانسته است.

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

«ماده ۲۹- عوارض بر ارزش افزوده ناشی از تجمیع دو یا چند پلاک

(الف) مسکونی و سایر کاربری‌ها

عوارض ناشی از تجمیع پلاک‌های مجاور هم به شرح ذیل دریافت خواهد شد.

عرض خیابان	عوارض (S مساحت پس از تجمیع)
تا ۱۴ متر	$5 P \times S$
۱۴ متر تا ۲۴ متر	$6 P \times S$
۲۴ متر و بیشتر	$10 P \times S$

(ب) تجاری

تجمیع پلاک‌های مجاور هم چنانچه دهانه پلاک پس از تجمیع بیش از ۸ متر باشد به شرح ذیل عوارض قابل وصول خواهد بود.

دهنه تجاری پس از تجمیع	عوارض (S مساحت پس از تجمیع)
۸-۱۲ متر	$11 P \times S$
بیش از ۱۲ متر	$22 P \times S$

(ج) تجمیع چند پلاک (همه کاربری‌ها)

در شرایطی که پلاک‌های تجمیع شده به گونه‌ای باشند که هم شرایط تجمیع پلاک‌های مجاور و هم پلاک‌های پشت هم (هر حالتی به غیر از مجاور هم و پشت هم) را داشته باشند به شرح ذیل وصول گردد.

سابقه‌دار کردن املاک و اراضی از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - بدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۳۲۵۰ شماره پرونده: ۰۰۰۲۱۹۵

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: آقای مرتضی پناهی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۱۹ از ماده ۱۴ تعرفه عوارض و بهای

خدمات محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر همدان

گردش کار: شاکلی به موجب دادخواستی ابطال بند ۱۹ از ماده ۱۴ تعرفه عوارض

محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر همدان را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

۱- هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب آراء متعدد از جمله رأی شماره ۱۴۰۰۲۴۹۷-۱۴۰۰/۱/۲۱-۱۴۰۰/۴/۵ اخذ عوارض تحت عنوان سابقه را نمودن املاک و اراضی فاقد سابقه را ابطال نموده است.

۲- مستند به ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ اخذ هرگونه وجه کالا و خدمات توسط دستگاه‌های اجرایی را به تجویز قانونگذار موقوف نموده است.

۳- شورای نگهبان به موجب نظریه شماره ۸۴۰-۱۳۷۶/۱/۱۳ وصول هرگونه وجهی که مشابه قانون نباشد را خلاف شرع اعلام نموده است.

۴- تهیه و تشکیل پرونده جهت املاک و اراضی واقع در محدوده شهر برای وصول عوارض از وظایف شهرداری می‌باشد.

لذا اخذ عوارض برای صرف سابقه دار کردن املاک و اراضی در ماده ۱۴ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر همدان و بند ۱۹ از عوارض مضاعف بوده و مغایر با قانون می‌باشد.

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

عوارض پروانه ساختمانی مسکونی	کد: ۱۱۰۲۰۱	ماده ۱۴
------------------------------	------------	---------

بند ۱۹- به هنگام ایجاد پرونده جدید در نوسازی و سابقه دار نمودن آن، کلیه املاک واقع در محدوده که بعضاً بر اساس ماده ۲۱ و ۲۲ قانون ثبت اسناد و املاک و ماده ۱۴۷ و ۱۴۸ و قانون ثبت مصوب ۱۳۶۵/۴/۳۱ و اصلاحی بعد از آن قانون تعیین وضعیت املاک و امثالهم، در شهرداری فاقد سابقه و عدم وجود پرونده می‌باشند به شرح ذیل محاسبه و سپس جهت تشکیل پرونده اقدام گردد.

تبصره ۱: سند ثبتی و یا تشکیل پرونده‌های نوسازی قبل از تاریخ ۱۳۶۵/۴/۳۱ مشمول اخذ عوارض فوق نمی‌گردد.

تبصره ۲: سند ثبتی و یا تشکیل پرونده‌های نوسازی قبل از تاریخ ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۶/۳/۳۱ معادل ۲۵ps محاسبه و اخذ گردد.

تبصره ۳: سند ثبتی و یا تشکیل پرونده‌های نوسازی از تاریخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ به بعد معادل ۵۰ps محاسبه و اخذ گردد.

تبصره ۴: املاکی که توسط شهرداری تملک شده یا خریداری شوند مشمول این ماده نمی‌گردد.

تبصره ۵: مالکینی که در سنوات گذشته آراء ماده صد و جریمه مترتب بر آن را پرداخت نموده‌اند در زمان مراجعه برای هرگونه اقدام در شهرداری مشمول این عوارض نمی‌گردند.

تبصره ۶: املاکی که دارای سابقه اعیانی و تشکیل پرونده در نوسازی می‌باشند مشمول این عوارض نمی‌گردند.

علی‌رغم ارسال و ابلاغ نسخه دوم دادخواست و ضمائم آن برای طرف شکایت تا زمان رسیدگی به پرونده پاسخی واصل نشده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب سال ۱۳۴۷: «در شهر تهران از تاریخ اول فروردین ماه ۱۳۴۸ و در سایر شهرها از تاریخی که وزارت کشور تعیین و اعلام کند، بر کلیه اراضی و ساختمانها و مستحدثات واقع در محدوده قانونی شهر عوارض خاص سالانه به مأخذ یک درصد (۱٪) بهای آنها که طبق مقررات این قانون تعیین خواهد شد برقرار می‌شود. شهرداریها مکلفند براساس مقررات این قانون عوارض مذکور را وصول کرده و منحصرأ به مصرف

عرض خیابان	عوارض (S مساحت پس از جمع)
تا ۱۴ متر	$15 P \times S$
۱۴ متر تا ۲۴ متر	$20 P \times S$
۲۴ متر و بیشتر	$30 P \times S$

د) پلاک‌های پشت هم با هر کاربری

در صورت پلاک‌های پشت با پلاک جبهه اول، پلاک‌های پشت جبهه از امتیاز پلاک بر جبهه برخوردار شده که عوارض به مساحت پلاک جبهه دوم تعلق گرفته و به شرح ذیل قابل وصول می‌باشد.

عرض خیابان	عوارض (S مساحت پس از جمع)
تا ۱۴ متر	$20 P \times S$
۱۴ متر تا ۲۴ متر	$25 P \times S$
۲۴ متر و بیشتر	$35 P \times S$

تبصره ۱: در صورتی که نوع کاربری املاک قبل از جمع یکسان نباشد مالک همزمان با هزینه جمع، هزینه‌های عوارض بر ارزش افزوده ناشی از درخواست تغییر کاربری املاک را باید پرداخت نماید.

تبصره ۲: اسنادی که بدون مجوز از شهرداری جمع می‌گردند در زمان مراجعه به شهرداری می‌بایست عوارض متعلقه وصول گردد.

تبصره ۳: برای املاک واقع در محدوده بافت‌های فرسوده با کاربری مسکونی معادل ۵۰٪ عوارض به شرح جداول فوق محاسبه و اخذ گردد.

علی‌رغم ابلاغ دادخواست و ضمانت آن به شورای اسلامی شهر سمنان تا زمان رسیدگی به پرونده در جلسه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری پاسخی از طرف آن شورا واصل نشده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با توجه به اینکه جمع املاک و اراضی از وظایف ادارات ثبت اسناد و املاک و شهرداریهاست و در ماده ۱۰۱ قانون شهرداری با وضع ضوابط و مقررات خاصی درخصوص تفکیک و میزان واگذاری سهمی از ملک و یا وجه آن تعیین تکلیف شده است، بنابراین ماده ۲۹ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری سمنان و سازمانهای وابسته در سال ۱۴۰۰ که در رابطه با عوارض بر ارزش افزوده ناشی از جمع دو یا چند پلاک به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده، بنا به دلیل فوق که در رأی شماره ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۲۳۸-۱۴۰۰/۴/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز منعکس شده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۰۶۹۲

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران
یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۲۳۸-۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «قسمت (الف) بند ۵ صورتجلسه شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۴-۱۲۲/۲۵۶/م/۴۳۰ کمیته موضوع توزیع عوارض آلاینده‌گی استان بوشهر که توسط مرجع صالح به تصویب نرسیده از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۳۲۵۲ شماره پرونده: ۹۹۰۰۶۹۲

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: شهرداری بندر دیر

موضوع شکایت و خواسته: ابطال قسمت (الف) بند ۵ از صورتجلسه کمیته موضوع توزیع عوارض آلاینده‌گی استان بوشهر به شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۴-۱۲۲/۲۵۶/م/۴۳۰ (اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر)

گردش کار: شاکي به موجب دادخواست و لایحه تکمیلی ابطال قسمت (الف) بند ۵ از صورتجلسه کمیته موضوع توزیع عوارض آلاینده‌گی استان بوشهر به شماره

۱۳۹۸/۱۲/۲۴-۱۲۲/۲۵۶/م/۴۳۰ (اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر) را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است:

” در ماده ۶ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران (جزء ۳ بند ب ماده ۶) صراحتاً قید گردیده که می‌بایست در توزیع عوارض آلاینده‌گی، نسبت تاثیر پذیری شهرهای متأثر از آلاینده‌گی در نظر گرفته شود، اما همان طور که ملاحظه می‌گردد، در مستندات علمی از جمله برنامه آمایش استان بوشهر و مکانبات به شماره ۸۴۸۳-۱۲۲ مورخ ۱۳۹۸/۵/۱۲ و ۸۹۵۹-۱۲۲ مورخ ۱۳۹۸/۵/۱۹ نسبت تاثیر پذیری شهرستان دیر از آلاینده‌گی (سایت ۱ عسلویه، سایت ۲ کنگان و متانول کوه) در نظر گرفته شده اما در مصوبه کمیته نحوه توزیع عوارض آلاینده‌گی استان بوشهر این نسبت تاثیر پذیری برای شهرستان تماماً و بدون پشتوانه علمی، قانونی، شرعی، اجتماعی و سازمانی از سایت عسلویه حذف گردیده و لذا تصویب چنین مصوبه‌ای به لحاظ قانونی مغایر و مخالف با صراحت جزء ۳ بند (ب) ماده ۶ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. از طرف دیگر بنا به قواعد فقهی از جمله «من اله الغنم فعلیه الغرم» و «لاضرر و لااضرار فی السلام» در شریعت مقدس اسلام اولاً: هرگونه ضرر رسانی نهی شده است و حتی زمانی که نفعی به کسی میرسد، غرم و خسارت نیز به عهده اوست، اما مردم شهرستان دیر سالهاست که با بی مهری و بی توجهی برخی از افراد که به جای سیاست‌های اعلامی، سلیق اعمالی در نظر می‌گیرند، دست و پنجه نرم می‌کنند، به همین منظور مصوبه شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۴-۱۲۲/۲۵۶/م/۴۳۰ کمیته نحوه توزیع آلاینده‌گی استان بوشهر برخلاف شرع مقدس اسلام نیز می‌باشد چرا که وجود آلاینده‌گی برای شهرستان دیر عایدی جز مضرات و خسارت از طریق آب، هوا و خاک نداشته است. مقرره مورد اعتراض همچنین با اصول ۳ و ۴۸ قانون اساسی مغایرت کامل دارد. لذا ابطال مقرره مورد شکایت از تاریخ تصویب مورد استدعاست.” متن مقرره مورد شکایت به شرح زیر است:

” صورتجلسه کمیته موضوع جزء ۳ بند (ب) ماده ۶ قانون برنامه ششم توسعه توزیع عوارض آلاینده‌گی (تبصره ۱ ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده استان بوشهر جهت اجرا در سال ۱۳۹۸)

با توجه به دعوت نامه شماره ۱۲۲-۲۲۱۱۷ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۱ جلسه کمیته توزیع عوارض آلاینده‌گی موضوع تبصره ۱ ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده استان بوشهر برای اجرا از ابتدای سال ۱۳۹۸ به استناد جزء ۳ بند (ب) ماده ۶ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کشور و سیاست‌های اعلامی سازمان برنامه و بودجه کشور به شماره ۱۴۵۵۷۶۸-۱۳۹۶/۷/۲۵ با حضور اعضا در مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۲ تشکیل و پس از بحث و تبادل نظر و ارائه گزارش مربوطه توسط دبیر کمیته موارد ذیل مصوب گردید.

۵- با توجه به مراتب فوق با در نظر گرفتن شاخص جمعیت هر شهرستان (اعلامی توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان) و شاخص شدت آلودگی هر شهرستان (اعلامی توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان) سهم آلاینده‌گی هر شهرستان به شرح جدول ذیل می‌باشد:

الف- تاثیرگذاری آلاینده‌گی واحدهای مستقر در سایت یک (عسلویه) و سهم هر شهرستان:

ردیف	شهرستان	شاخص آلودگی	شاخص جمعیت	سهم آلاینده‌گی شهرستان (درصد)
۱	عسلویه	$2/8 (0/7 * 4)$	$0/6 (0/3 * 3)$	۶۸
۲	کنگان	$0/7 (0/1 * 7)$	$0/9 (0/3 * 3)$	۳۲
	جمع			۱۰۰

جمعیت شهرستان عسلویه ۷۳۹۵۸ نفر شاخص جمعیت عدد ۲ جمعیت شهرستان کنگان ۱۰۷۸۰۱ نفر شاخص جمعیت عدد ۳

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان بوشهر نیز به موجب لایحه شماره ۹۱۷۱-۱۲۲ مورخ ۱۳۹۹/۶/۱۷ توضیح داده است که:

” موضوع عوارض آلاینده‌گی وفق تبصره ۱ ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده واحدهای صنعتی و تولیدی را در بر می‌گیرد که میزان خروجی آنها به محیط زیست بیشتر از میزان استانداردهای زیست محیطی بوده که وفق قوانین و مقررات مرجع تشخیص و اعلام صنایع آلاینده موضوع ماده قانونی فوق‌الذکر سازمان حفاظت محیط زیست است. همچنین وفق مفاد قانون برنامه ششم توسعه نسبت به بررسی شاخص‌های آلاینده‌گی و توزیع بین شهرستان‌های استان اقدام شده است و سهم هر شهرستان بر اساس فرمول‌های قانون تعیین گردید و سازمان حفاظت محیط زیست بر اساس وظایف ذاتی خویش و پایش و نمونه برداری از خروجی‌ها و پایش منابع آب و خاک، صنایع آلاینده محیط زیست را تعیین و شهرستان‌های متأثر را مشخص نموده است. در راستای این اقدامات از نظرات کارشناسی استفاده شده است و

اینکه آلاینده‌گی این منطقه بین استانی است و کمیته ملی باید راجع به آن اتخاذ تصمیم نماید، بنابراین قسمت (الف) بند ۵ صورتجلسه شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۴-۱۳۹۸/۱۲/۲۴ کمیته موضوع توزیع عوارض آلاینده‌گی استان بوشهر که توسط مرجع صالح به تصویب نرسیده، خارج از حدود اختیار و خلاف قانون بوده و با توجه به مفاد نظریه شورای نگهبان مغایر با شرع نیز است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

۱۴۰۱/۱/۱۷

شماره ۱۳۶۸۰۰۰

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۵۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «ماده ۱۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهری شهرداری جلین در سال ۱۴۰۰ که تحت عنوان خودیاری شهروندان و هدایای دریافتی به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده و متضمن اخذ مبالغی از شهروندان برای اجرای زیرسازی، آسفالت و جدول‌بندی و ... است از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - ی‌الله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۳۲۵۳ شماره پرونده: ۱۳۶۸۰۰۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای ایمان قوامی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده ۱۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال

۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر جلین

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال ماده ۱۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر جلین را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

« به استحضار می‌رساند اولاً: هدایا و اعانات مندرج در صدر مصوبه مورد شکایت طبق بند ۱۰ ماده ۵۵ قانون شهرداریها، هبه‌هایی است که مردم با رضایت و با اراده آزاد خود به شهرداری می‌پردازند و این مهم، منصرف از اجبار غیرمستقیم اشخاص به پرداخت آن است. طبق بند ۱ ماده ۵۵ قانون شهرداریها ایجاد خیابان‌ها، کوچه‌ها و توسعه معابر در حدود قوانین موضوعه از وظایف شهرداریها است. از طرف دیگر با توجه به اینکه در آراء متعدد صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (صرفاً جهت تقریب به ذهن) تحت شماره‌های ۲۳۹-۱۳۹۶/۳/۲۳، ۵۶۴-۱۳۹۶/۶/۱۴، ۶۶۷-۱۳۹۶/۷/۱۸ و ۱۱۵۱-۱۳۹۶/۱۱/۱۰ و سایر آراء اخذ وجوه بابت هزینه آماده‌سازی معابر که از وظایف شهرداریها است، مغایر قانون و خارج از حدود اختیار شورا تشخیص گردیده است. همچنین با توجه به اینکه طبق تبصره ۳ اصلاحی ماده ۱۰۱ قانون شهرداریها، در زمان تفکیک یا افراز زمین، شهرداری ۲۵ درصد از خالص زمین را رایگان جهت سرانه‌های خدماتی و فضاهای عمومی دریافت می‌کند و از طرفی ۲۵ درصد از باقیمانده را رایگان جهت ایجاد معابر و شوارع دریافت می‌کند، طبق قاعده «لاذن فی شیء الاذن فی لوازمه» اذن قانونگذار به شهرداری در خصوص دریافت حدود نصب زمین یا قیمت آن از مالکین مستلزم برنامه‌ریزی زمانی و صرف هزینه از طرف شهرداری است. واضعان مصوبه معترض به، با اطلاع از این موضوع که محق به دریافت چنین وجوهی از شهروندان نیستند، بدو شهروندان را با اخطار مکلف به پرداخت نموده و تبعات و آثار عدم پرداخت چنین وجوهی را قرار دادن عملیات اجرایی زیرسازی، آسفالت و غیره در اولویت‌های بعدی که زمان آن نامشخص است نموده‌اند که به نوعی اعمال فشار غیر مستقیم بر شهروندان در پرداخت هزینه‌های معنونه است. همچنین شایان ذکر است نوعی جریمه و مجازات برای عدم پرداخت وجوهی است که فاقد مبنای قانونی بوده و مغایر با اصل ۳۶ قانون اساسی و ماده ۱۰ قانون مجازات اسلامی است. لذا تقاضای ابطال تعرفه مورد شکایت را از تاریخ تصویب دارم.»

متن مقرر در مورد شکایت به شرح زیر است:

« ماده هفده: خودیاری شهروندان و هدایای دریافتی

شهرداری با استناد بند ۱۰ ماده ۵۵ قانون شهرداریها، شهرداری می‌تواند هدایا و اعانات را قبول نماید همچنین بند ۱ ماده ۵۵ قانون، ایجاد خیابانها و کوچه‌ها و میدانها و پارکها و بوستانها و باغهای عمومی و مجاری عمومی و توسعه معابر از وظایف شهرداری می‌باشد.

طی نظریه نهایی به شماره ۲۰۶۰۶-۱۲۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۹ مراتب اعلام شده است و نهایتاً طی تصویب نامه صورتجلسه ۱۳۹۸/۱۲/۲۴-۱۳۹۸/۱۲/۲۴ (مورد شکایت) مراتب اعلام و در کمیته ملی نیز سهمی برای شهرستان دیر در سایت یک عسلویه که در مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ ابلاغ شده است وجود نداشته است.»

در خصوص ادعای شاکي مبنی بر خلاف شرع بودن مقرر در مورد شکایت، قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۰۲/۲۸۴۵۷-۱۴۰۰/۹/۲ اعلام کرده است که:

«موضوع شق (الف) بند صورتجلسه شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۴-۱۳۹۸/۱۲/۲۴ اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر، در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۸/۲۷ فقهای معظم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح ذیل اعلام نظر می‌گردد: در صورتی که مرجع وضع مصوبه مورد شکایت صلاحیت وضع آن را داشته است، خلاف شرع شناخته نشد و چنانچه در تشخیص موضوع اختلاف باشد (مانند سرایت یا عدم سرایت آلودگی به شهرستان دیر)، در صلاحیت مرجع صالح قضایی است.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: با عنایت به اینکه درخصوص نحوه توزیع عوارض آلاینده‌گی موضوع تبصره ۱ ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ که سهم شهرداری و دهیاریها است، اختلاف دیدگاه وجود داشته و حتی در برخی موارد شهرداری محل استقرار دفتر اصلی شرکت و نه محل تولید، تقاضای برخورداری از سهم مذکور را می‌کرد، قانونگذار در قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شرح جز ۳ بند (ب) ماده ۶ قانون مزبور، نحوه تقسیم و تسهیم را براساس شاخصها و معیارها و میزان تأثیر و تأثر به سه شکل بیان کرده است: الف) اگر عوارض و آلاینده‌گی و سرایت آن فقط در یک شهرستان باشد، بین شهرداریها و دهیاریهای همان شهرستان به نسبت تأثیر تقسیم می‌شود. ب) اگر به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت نماید، با تصمیم کمیته استانی و سیاستهای سازمان برنامه و بودجه بین شهرستانهای متأثر و به صورت استانی توزیع می‌شود. ج) اگر شهرستانهای متأثر در دو یا چند استان باشند، کمیته ملی نسبت به نحوه و میزان سهم هر منطقه و شهرستان اقدام خواهد نمود. ثانیاً: در رویه رسیدگی هیأت تخصصی و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درخصوص عوارض آلاینده‌گی منطقه عسلویه و پارس جنوبی تاکنون تصمیماتی در قالب آرای هیأت عمومی و هیأت تخصصی اتخاذ شده است که بر مبنای رأی شماره ۳۱۵۹-۱۳۹۸/۱۱/۱۵ هیأت عمومی حکم به ابطال صورتجلسه کمیته نحوه توزیع آلاینده‌گی موضوع بند ۳ بخش (ب) ماده ۶ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در شهرستانها و استانهای متأثر صادر شده است و به موجب رأی شماره ۱۱۴۶۰-۹۹۰۹۹۷۰۹۰۶-۱۳۹۹/۱۲/۱۰ هیأت تخصصی مالیاتی بانکی حکم به رد شکایت مطروحه در خصوص ابطال نامه شماره ۷۷۱۵۳۵-۱۳۹۸/۱۲/۲۸ سازمان برنامه و بودجه به دلیل صدور نامه مورد شکایت در چهارچوب صلاحیتهای مقرر صادر شده است و بر مبنای رأی شماره ۴۳۲-۱۴۰۰/۳/۸ هیأت عمومی، نامه شماره ۸۰۰۱۹۶-۱۳۹۸/۱۲/۲۹-۱۳۹۸/۱۲/۲۹ معاون مجلس و توسعه منطقه‌ای سازمان برنامه و بودجه به جهت خارج از حدود اختیار بودن و عدم رعایت مفاد قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و عدم تشکیل کارگروه ملی ابطال شده است. ثالثاً: بنا به مراتب مذکور و از آنجا که در این پرونده تقاضای ابطال صورتجلسه شماره ۱۳۹۸/۱۲/۲۴-۱۳۹۸/۱۲/۲۴ کمیته موضوع توزیع عوارض آلاینده‌گی استان بوشهر مطرح شده که کمیته‌های درون استانی است و چهار روز قبل از کمیته ملی تشکیل شده و شکایت فوق در رابطه با قسمت (الف) بند ۵ صورتجلسه مذکور و بر مبنای عدم تسهیم برای شهرستان بندر دیر از سهم عوارض واحدهای آلاینده در سایت یک عسلویه مطرح شده و در رابطه با ادعای خلاف شرع بودن مقرر مزبور نیز، قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۰۲/۲۸۴۵۷-۱۴۰۰/۹/۲ اعلام کرده است که: «در صورتی که مرجع وضع مصوبه مورد شکایت صلاحیت وضع آن را داشته است، خلاف شرع شناخته نشد و چنانچه در تشخیص موضوع اختلاف باشد (مانند سرایت یا عدم سرایت آلودگی به شهرستان دیر) در صلاحیت مرجع صالح قضایی است» و مفاد این نظریه بیانگر این است که در صورتی که مرجع تصویب‌کننده صلاحیت وضع مصوبه را نداشته باشد، مصوبه خلاف شرع است و با عنایت به مفاد آرای صدرالذکر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و نیز مفاد جز ۳ بند (ب) ماده ۶ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و

معنونه شورای اسلامی شهر اندیشه از زمان تصویب مستنداً به ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ مورد استعداست.

متن مقررره مورد شکایت به شرح زیر است:

" ۱۲- نام عوارض: بهای خدمات صدور استعلام

در هنگام استعلام املاک محاسبه عوارض بر جواب استعلام از فرمول زیر استفاده می‌گردد.

$$s1 . m1 . k1 . \% 3$$

$$s2 . m2 . k2 . \% 3$$

M1 = قیمت محلی زمین

M2 = ارزش معاملاتی اعیان (که از اداره امور مالیاتی اخذ و لحاظ خواهد شد).

S1 = مساحت عرصه

S2 = مساحت اعیان

K1 = ضریب عرصه

K2 = ضریب اعیان

ردیف	نوع کاربری	ضریب K1	ضریب K2
۱	مسکونی	۳۰٪	۱
۲	تجاری	۳/۲	۶
۳	اداری	۲/۵	۳
۴	صنعتی	۳	۱/۵
۵	سایر	۲۰٪	۱

تبصره ۱: در خصوص محاسبه استعلام املاک دارای عرصه و اعیان: برای نوع کاربری عرصه برابر طرح جامع شهری و برای اعیانی نوع استفاده از ساختمان ملاک محاسبه خواهد بود.

تبصره ۲: در خصوص محاسبه اعیانی املاک سطح شهر ضوابط اجرایی در دفترچه ارزش معاملاتی (ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم) لحاظ می‌گردد - شهرداری اندیشه - رئیس شورای اسلامی شهر اندیشه - استانداری تهران "

در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست شهرداری اندیشه به موجب لایحه شماره ۱/۹۴۳۳ - ۱۴۰۰/۶/۹ توضیح داده است که:

" به استحضار می‌رساند تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست‌های عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می‌شود، طبق بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخابات شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ و آیین‌نامه اجرایی نحوه وضع و وصول عوارض مصوب ۱۳۷۸/۷/۷ هیأت وزیران از جمله وظایف و مسئولیت‌های شورای اسلامی شهر محسوب شده و همچنین برابر تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ وضع عوارض محلی بر عهده شورای اسلامی شهر و بخش بوده که موظفند موارد را حداکثر تا ۱۵ بهمن ماه هر سال برای اجرا در سال بعد تصویب و اعلام عمومی نمایند. لذا با استناد به آراء شماره ۵۸۷-۱۳۸۳/۱۱/۲۵ و ۷۸۶-۱۳۹۶/۸/۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری جمله حقوقی دیوانی بوده و غیر از جرایم مربوط به کمیسیون‌های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها می‌باشد. مع الوصف بند ۱۷ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۹ و ۱۶ تعرفه عوارض سال ۱۴۰۰ با ملحوظ قرار دادن موارد مطروحه فوق تهیه و تدوین گردیده که توسط شورای اسلامی شهر اندیشه تصویب و اعلام عمومی گردیده است. لذا رد شکایت شاکی از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مورد استعنا می‌باشد. "

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با عنایت به اینکه شهرداری در رابطه با پاسخ به استعلامات مطروحه و مشخصاً استعلامات صورت گرفته در خصوص اراضی و املاک موظف به پاسخگویی است و نمی‌تواند در ازای انجام تکلیف فوق اقدام به اخذ وجه از شهروندان نماید و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز قبلاً و به موجب برخی از آرای خود و از جمله رأی شماره ۱۴۰۰/۳/۱-۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۳۰۲ این هیأت، وضع عوارض و بهای خدمات را از بابت ارائه پاسخ استعلام توسط شهرداری خلاف قانون و خارج از حدود اختیار تشخیص داده، بنابراین بند ۱۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال ۱۴۰۰ شهرداری اندیشه که تحت عنوان بهای خدمات صدور استعلام به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

با عنایت باینکه هزینه اجرای زیرسازی، آسفالت و جدول‌بندی و موزائیک فرش خیابانهای سطح شهر برای شهرداری هزینه بسیار فراوانی داشته و شهرداری به تنهایی قادر به ارائه خدمت نمی‌باشد مگر با مشارکت و همیاری شهروندان لذا شهرداری چنانچه قصد انجام عملیات عمرانی فوق را داشته باشد در طول سال به اهالی آن خیابان اعلام و شهروندان طبق توافق با شهرداری درصدی از مبلغ برآورد را به حساب شهرداری منظور و واریز نمایند. در غیر اینصورت شهرداری انجام عملیات عمرانی آن محله را در اولویت‌های بعدی قرار می‌دهد شهرداری اجازه دارد چنانچه اهالی هزینه‌های استاد کار و دستمزد مربوطه پرداخت نمایند توافق نماید."

علیرغم ابلاغ دادخواست و ضامنه آن به شورای اسلامی شهر جلین تا زمان رسیدگی به پرونده در جلسه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری پاسخی از طرف آن شورا واصل نشده است. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس بند ۱ ماده ۵۵ قانون شهرداری، ایجاد خیابانها، کوچه‌ها، میدانها، باغهای عمومی و مجاری آب و توسعه معابر در حدود مقررات از وظایف شهرداریها است و در قوانین موضوعه نیز صرفاً در تبصره ۴ ماده واحده قانون تعیین وضعیت اراضی و املاک واقع در طرحهای دولتی و شهرداریها مقرر شده است که در هنگام تقاضای ورود به محدوده و استفاده از امکانات شهری، دریافت هزینه آماده سازی از مالکین مجاز است. بنا به مراتب فوق، ماده ۱۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهری شهرداری جلین در سال ۱۴۰۰ که تحت عنوان خودیاری شهروندان و هدایای دریافتی به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده و متضمن اخذ مبالغی از شهروندان برای اجرای زیرسازی، آسفالت و جدول بندی و ... است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۱۳۳۶

۱۴۰۱/۱/۱۷

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۲۵۴ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ با موضوع: «بند ۱۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال ۱۴۰۰ شهرداری اندیشه که تحت عنوان بهای خدمات صدور استعلام به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ شماره دادنامه: ۳۲۵۴ شماره پرونده: ۰۰۰۱۳۳۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای ایمان قوامی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۱۲ تعرفه عوارض و خدمات محلی سال ۱۴۰۰

شورای اسلامی شهر اندیشه

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال بند ۱۲ تعرفه عوارض و خدمات محلی سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر اندیشه را خواستار شده است و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

" به استحضار می‌رساند قسمت اخیر اصل ۱۷۰ قانون اساسی و نیز تبصره ماده ۸۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نظر به اینکه بند ۱۲ از مصوبه تعرفه بهای خدمات محلی مورد عمل برای سال ۱۴۰۰ شهرداری اندیشه مصوب شورای اسلامی شهر اندیشه پیرامون «بهای خدمات صدور استعلام» برخلاف قانون و خارج از حدود اختیار مرجع وضع تصویب گردیده است. با عنایت به اینکه وفق دادنامه‌های شماره ۳۱۸ الی ۳۲۰-۱۳۹۵/۵/۵، ۱۳۹۶/۶/۱۷-۱۰۱۸ و ۱۳۹۶/۷/۲۶-۸۷۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری عوارض نقل و انتقال املاک، مستحقات و سرقفلی خلاف قانون تشخیص و ابطال گردیده‌اند و نیز طبق آراء شماره ۲۴۳-۱۳۹۵/۴/۱، ۵۴-۱۳۹۷/۱/۲۸ و ۳۵۰-۱۳۹۶/۴/۲۰ عوارض و بهای خدمات صدور استعلام ابطال گردیده است لذا وضع مجدد آن خالی از اعتبار و وجهت قانونی است. وفق مواد ۳۰۱ و ۳۰۳ قانون مدنی، مستوجب ضمان عین و منافع می‌باشد، لذا ابطال مصوبه موضوعه